

Proletari din toate țările, uniți-o!

Anul XII nr. 44 (440) — 2 noiembrie 1963

lacăra

44

Siblioteca Centr
Regională
Hunedoara-De

Alexandrina Constantinescu, croitoreasă frunțasă
la fabrica de tricotate „Tinăra gardă”.

Fotografie de Sorlin DAN

REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA ȘCINTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tei. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

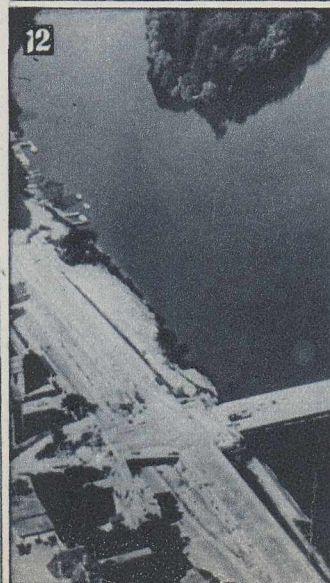
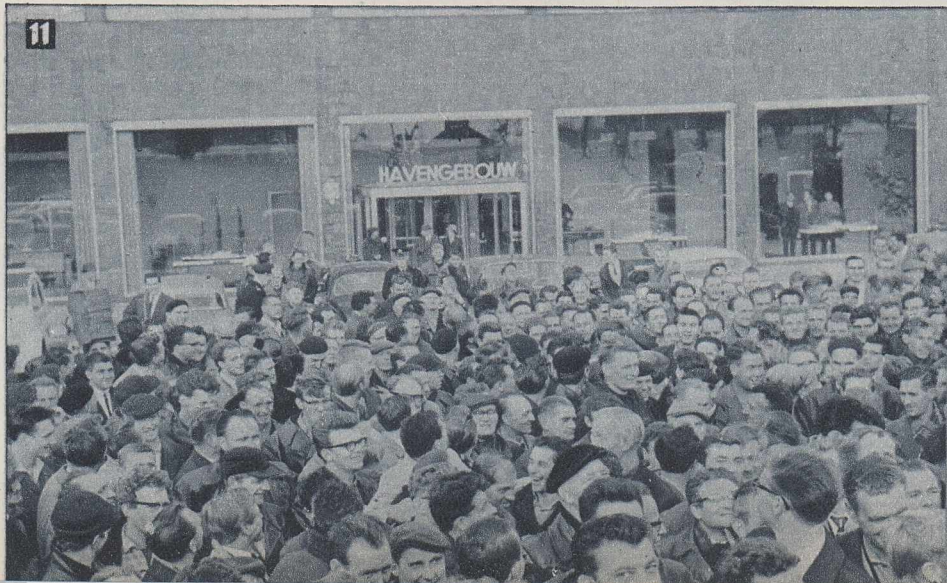
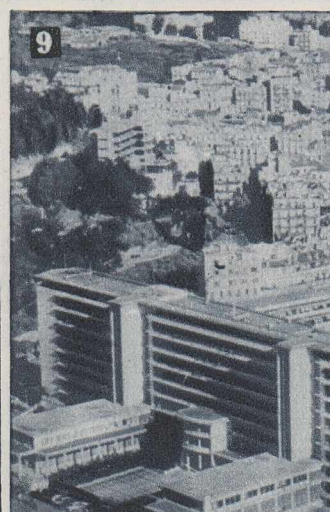

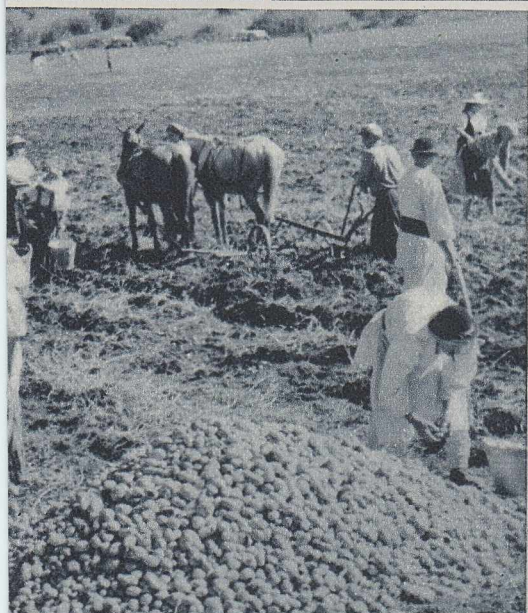
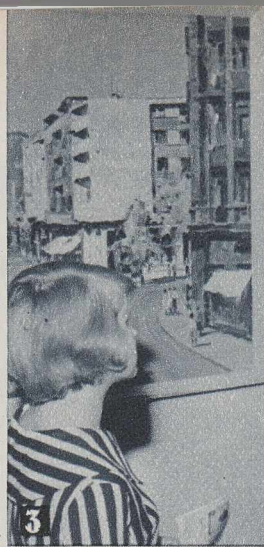
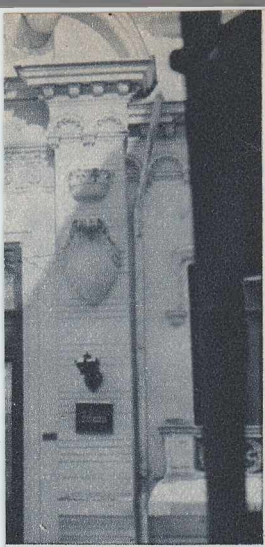
Proiectat din toate țările, unificat
Anul XII nr. 44 (440) 2 noiembrie — 1963

Flacăra 44

Fotocronica Flăcării

1 Una dintre secțiile fruntase ale Uzinelor de pielărie și încălțăminte din Cluj este secția I.L. (încălțăminte lipită) pentru bărbați și copii. Planul pe 1964 al acestei secții prevede, printre altele, o creștere a producției cu circa 40 la sută și a productivității muncii cu circa 15 la sută. În fotografie: echipa condusă de muncitorul Eugen Palffy, care pe luna octombrie a avut succese importante în ce privește obținerea unei producții de calitate.

2 Casa memorială prof. dr. Gheorghe Marinescu a cunoscut în aceste zile, cu prilejul aniversării centenarului nașterii savantului român, o mare afliuență de vizitatori.

3 „Prin România” se numește expoziția recent deschisă la Moscova de către artiștii plastici E. Guselnov și I. Rațner, care ne-au vizitat țara.

4 În aceste zile, în preajma aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, numeroase grupuri de vizitatori parcurg sălile Muzeului „Marx-Engels-Lenin”.

5 Descărcarea hidraulică a sfeclei la Fabrica de zahăr din Luduș, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. Aflată în plină campanie, fabrica prelucrează 220-240 vagoane steclă de zahăr în 24 de ore.

6 Colectivității din Șura Mare, raionul Sibiu, au obținut de pe 20 de hectare cultivate cu cartofi în medie 13.000 kg la hectar.

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocronica

7 În aceste zile, numeroase blocuri de locuințe din Capitală sînt predate beneficiarilor, și constructorii zoresc să termine alte noi complexe de locuințe. În fotografie: se face finisarea unui bloc din șoseaua Mihai Bravu, care va fi dat în curînd în folosință.

8 După succesul renumit la concertul dat în sala „Cealkovski” din Moscova, baritonul român Dan Iordăchescu este asaltat de amatorii de autografe.

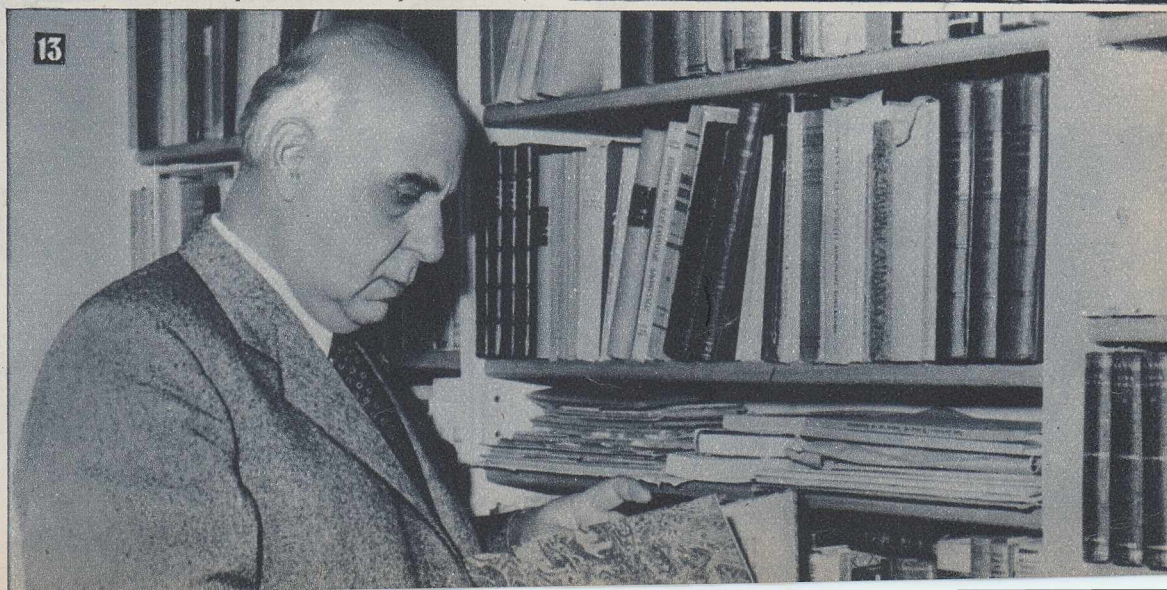
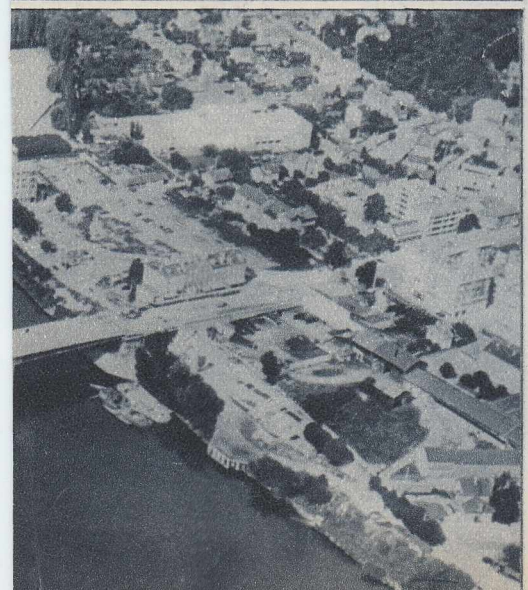
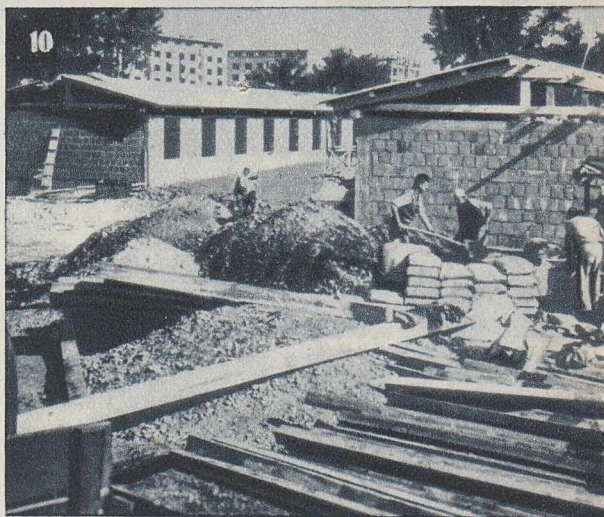
9 Algeria a sărbătorit la 1 noiembrie a 9-a aniversare a revoluției. În fotografie: vedere din avion a capitalei țării, orașul Alger.

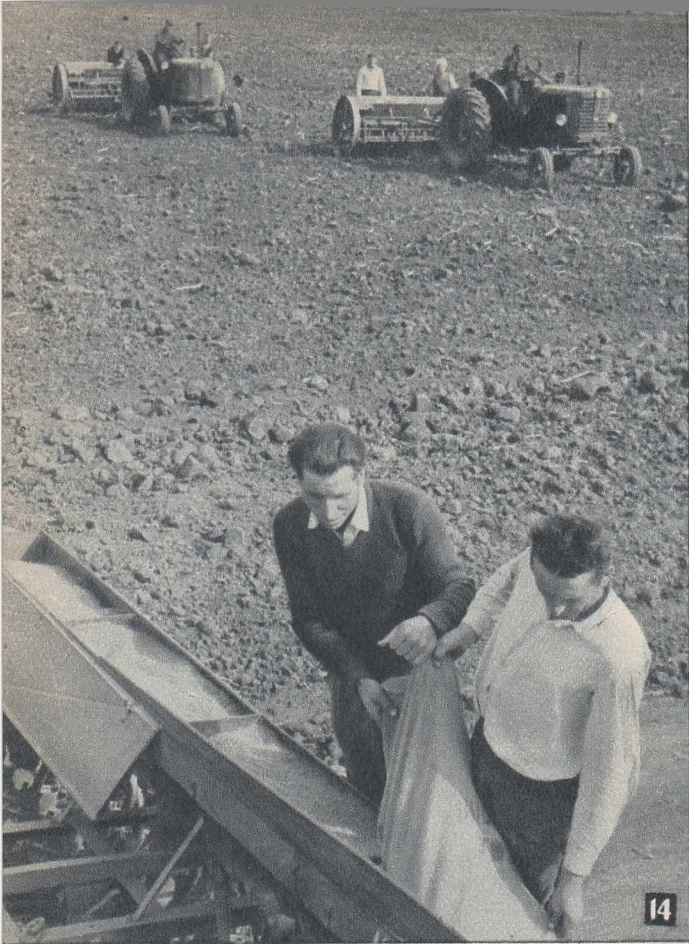
10 O dată cu lucrările de reconstrucție a orașului iugoslav Skoplje, se amenajează locuințe provizorii pentru populație pe timpul iernii.

11 O puternică grevă a docherilor a paralizat recent activitatea portului Amsterdam (Olanda). În fața sediului autorităților portuare, greviștii s-au adunat pentru a cere majorarea salariilor.

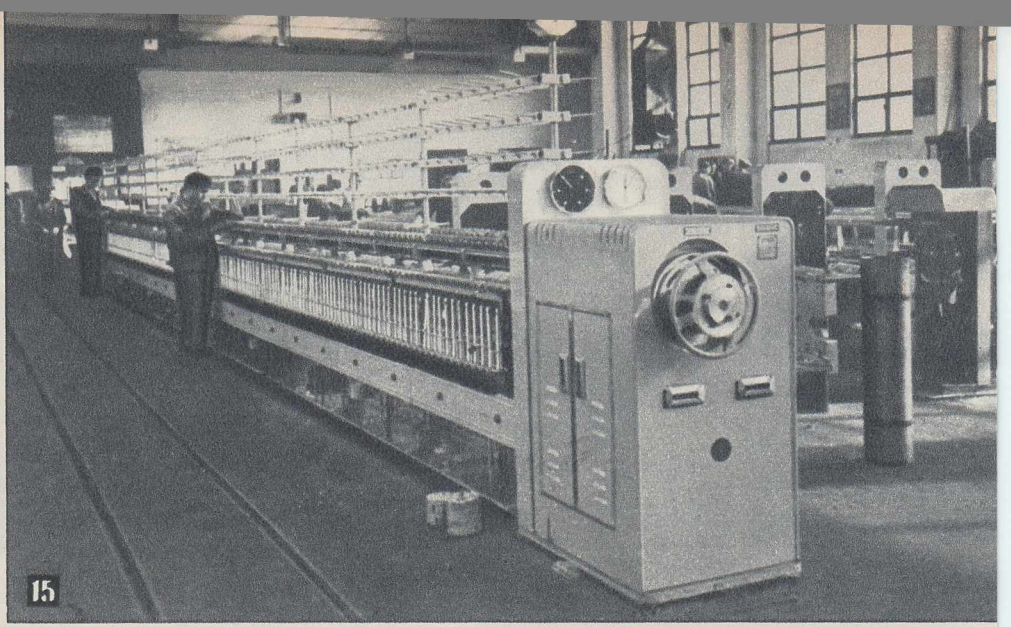
12 A fost terminată refacerea podului peste Sena de la Pecq (departamentul Seine et Oise — Franța). Podul, în lungime de 76 m, este de oțel, cîntărește 990 tone și este în întregime sudat.

13 Poetul grec Georgos Seferis, căruia i s-a atribuit Premiul Nobel pentru literatură pe anul 1963.

14

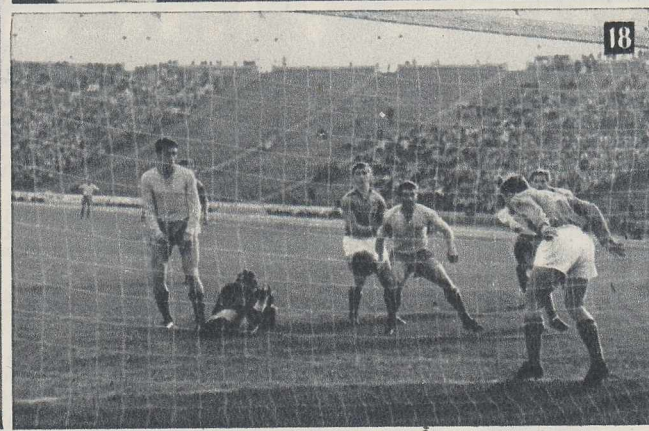
15

17

16

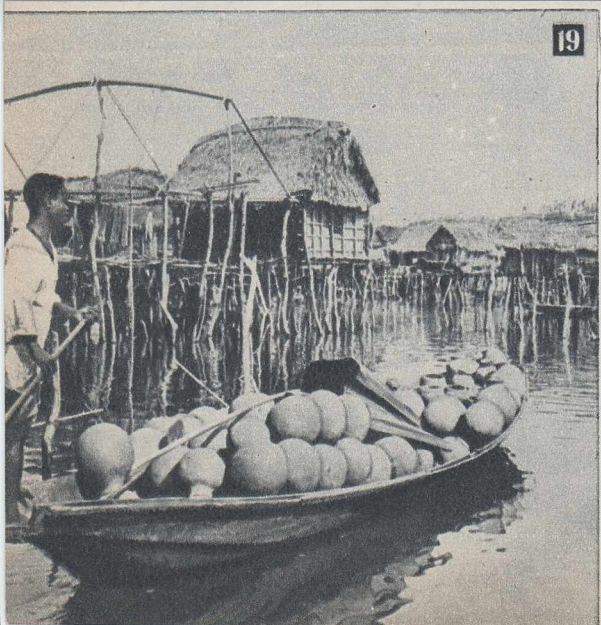
18

14 In toamna aceasta G.A.C. din comuna Ileana, raionul Lehliu însămânțează cu grâu peste 700 ha. În prezent se termină însămânțările pe ultimele tarlale.

15 În anul 1963 colectivul uzinei „Unirea” din Cluj a proiectat și executat un nou produs destinat industriei noastre textile: mașina de răsucit fir 3 L cu 400 de fuse. Noua mașină, realizată la un înalt nivel tehnic, este de mare productivitate, iar prin gabaritul redus permite o creștere a spațiului productiv în fabricile unde va fi montată. În fotografie: se montează un nou lot de mașini 3 L.

16 S-a redeschis patinoarul „2 August” din Capitală.

Fotocronica Flacării ♦ Fotoc

19

20

17 Campionatele europene de volei. Fază de la una dintre cele mai disputate întâlniri R.P. Română—U.R.S.S. (3-2).

18 Aspect de la meciul de fotbal dintre selecționata olimpică R.P. Română—R.S.F. Iugoslavia (2-1).

19 La 28 octombrie în Dahomeu puterea a fost preluată de către armată, iar ulterior a fost constituit un guvern provizoriu condus de șeful Statului maior general al armatei, colonelul Christophe Soglo. În fotografie: aspect din localitatea Ganvi — „Veneția Africii de vest” cum i se spune.

20 Pe străzile din Santo-Domingo (capitala Republicii Dominicane) circula patrula militară în echipament de război cu misiunea de a reprima orice demonstrații ale maselor populare împotriva juntei militare instaurate la putere.

răspun- derea per- sonală

Un om de cuvânt: strungarul Constantin Dumitrescu.

EMOȚII

Cu toate că este autorul a numeroase inovații, cu toate că o practică îndelungată, împletită cu un studiu teoretic perseverent, l-au introdus pe îndelete și în mod temeinic în tainele meseriei sale — maestrul Radu Lițan devine în răstimpul investigațiilor sale creatoare unul și același: absent, posac, pradă unei emoții permanente, la fel ca un școlar aflat în preajma unui examen greu.

Așa mi l-au prezentat numeroșii lui tovarăși din secția de filetaj a uzinelor „Republica”. Tînărul Ion Manta, de pildă, e de părere că:

— ... Mai bine așa, decît surizător și „automulțumit”. Cine a spus, a spus bine: talent înseamnă unu la sută inspirație și 99 la sută transpirație.

Și fiind unul dintre „beneficiarii” inovațiilor realizate de către comunistul Radu Lițan, se grăbește să adauge:

— Mașina de filetat mufe, la care lucrez și eu, a avut din fabricație o mare hibă: căruciorul nu se manevra automat. Gîndiți-vă: la 140 de capete de mufe, 140 de aplecări... Merge pînă ai 20 de ani, dar mai tîrziu... mai tîrziu „flotările” astea nu sînt prea comode. Prin dispozitivul tovarășului Lițan, căruciorul se manevrează acum automat.

Strungarul Ion Bercă:

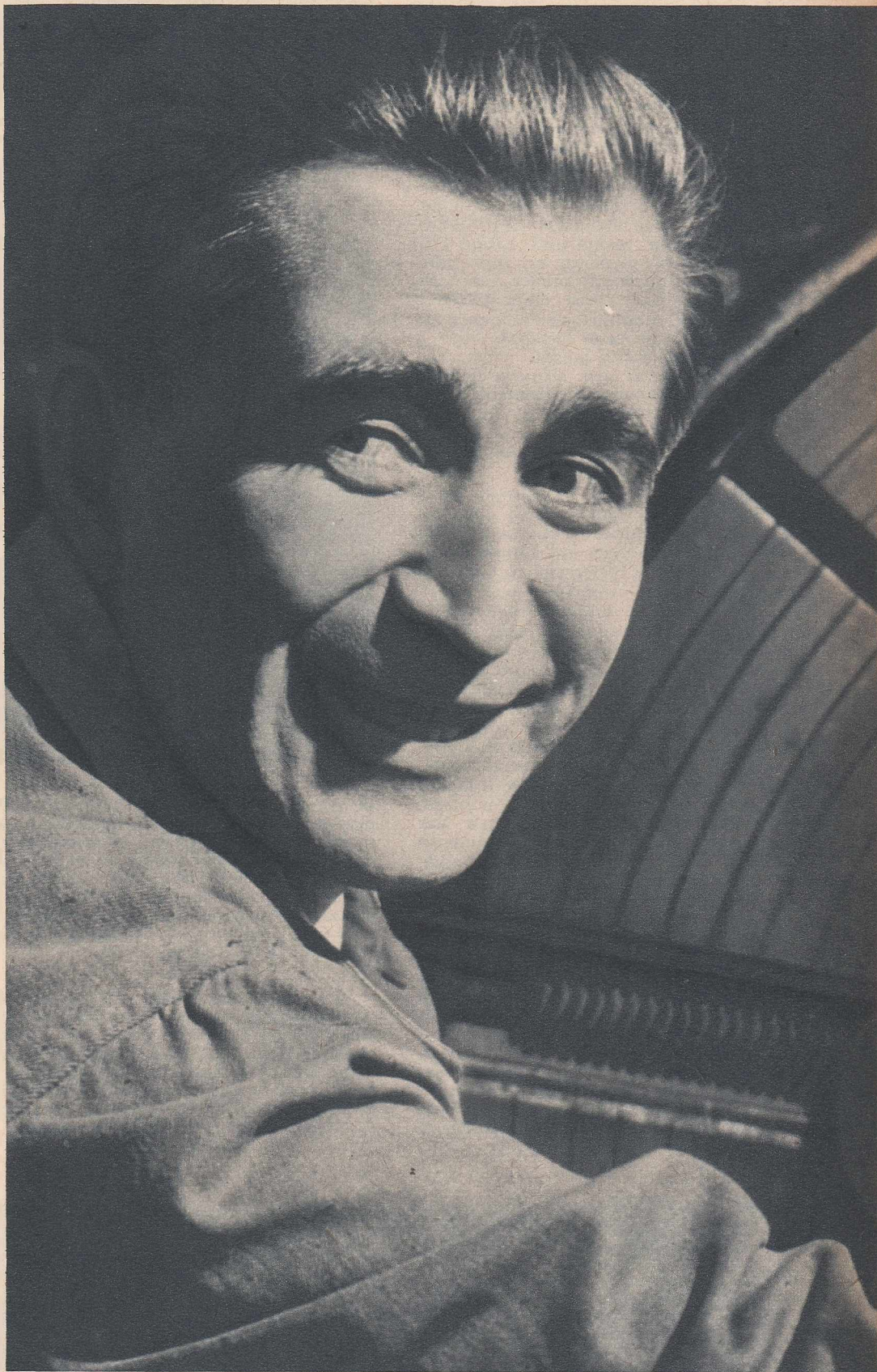
— Eu m-am certat cu tovarășul Lițan o singură dată: acum doi ani, pe vremea cînd pregătea o inovație destinată să perfecționeze mașinile de retezat mufe. Pe urmă am devenit din nou prieteni buni. Adică după ce inovația tovarășului Lițan a obținut aprobarea cabinetului tehnic. Ea a adus într-un an economii în valoare de 270.000 lei.

A urmat întrebarea noastră firească:

— Unde îl putem găsi pe tovarășul Lițan?

— De trei zile în unul și același loc: la mașinile automate de tăiat burlane. În ultima vreme vibrația care se produce la intrarea în filet a burlanului ne rupe bacurile.

Noul dispozitiv imaginat de către tovarășul

(Continuare în pag. 6)

Creșterea nivelului profesional, împletită cu o atitudine înaintată față de muncă — rod al educației comuniste — au ridicat activitatea creatoare la dimensiuni noi. Fiecare om al muncii manifestă astăzi o nouă răspundere personală pentru tot ceea ce îl înconjoară și în primul rînd pentru munca sa, desfășurată în mijlocul tovarășilor săi de breaslă. De la înțelegerea exactă a rolului său pe locul de producție ca o părțică a întregii activități din cadrul întreprinderii și pînă la înțelegerea bucuriilor și necazurilor colegului său de brigadă sau echipă — răspunderea personală se impune ca o trăsătură esențială a conștiinței socialiste. Despre ea ne vorbesc astăzi nenumăratele exemple desprinse din viața și munca constructorilor socialismului. Cîteva din ele le veți găsi și în paginile de față.

Radu Lițan (fixarea mandrinei printr-un sistem de plăci glisante) se pare că va rezolva pozitiv și acest neajuns. Comisia de inovații a secției de filetaj a aprobat proiectul, dar autorul lui nu s-a grăbit să-l înainteze cabinetului tehnic. (Conștiința profesională, răspunderea personală l-au îndemnat să revadă întreaga lucrare.) A refăcut de câteva ori documentația tehnică și schița de proiect, iar azi a vizitat de nenumărate ori secția mecanică unde urmează să se frezeze dispozitivul comandat. Abia în fața comisiei cabinetului tehnic se va proceda la montarea și experimentarea lui.

— Așadar, peste două zile se va verifica în practică dacă proiectul dv. are sau nu sorți de izbândă? — am întrebat noi, adresându-ne de data aceasta tovarășului Lițan. (În paranteză fie spus, prezența noastră, care l-a obligat să-și întrerupă munca, nu i-a făcut, după aparențe, prea mare plăcere.)

— Nu poimiine, ci mâine — ne răspunde el.

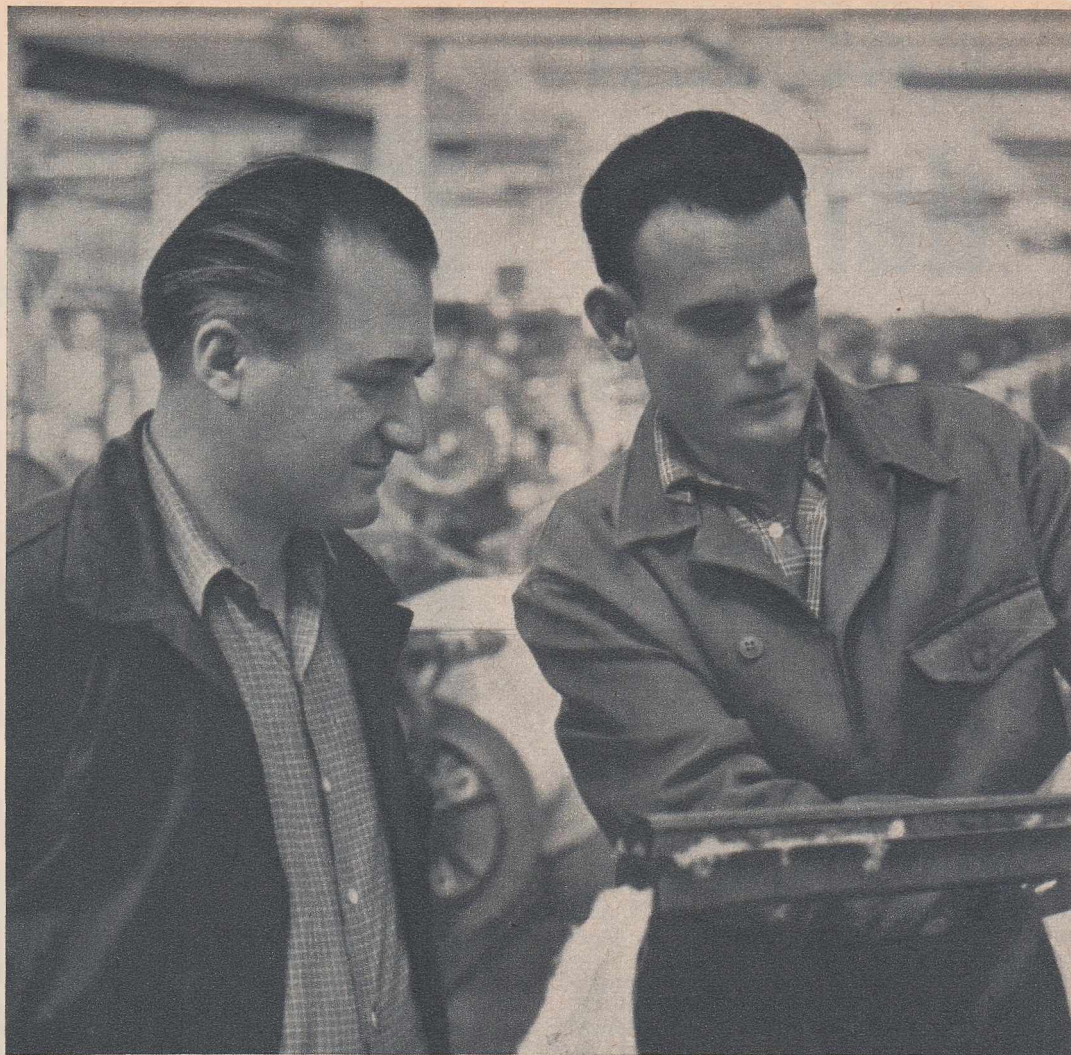
— Dar bine, mâine nu se lucrează.

Tovarășul Lițan suride jenat:

— Asta e și norocul meu. Mîine n-am alte treburi și pot să mă ocup pe îndelete de montarea și verificarea instalației.

DOI OAMENI DE AUR

În primăvara acestui an, muncitorii de la uzinele textile „Teba” din Arad au avut înțemeiat motiv de bucurie. Pe poarta uzinelor au intrat 156 de războaie automate tip „A”. Mașinile acestea perfecționate — operă a muncitorilor de la întreprinderea „Unirea” din Cluj — veneau să schimbe vechile războaie care și-au trăit traiul. În toată „Teba” se discuta aprins despre caracteristicile noilor războaie. Dar bucuria cea mai mare o aveau, bineînțeles, oamenii de la țesătorie: meșterii, firăresele, țesătorii. Francisc Deac, șeful atelierului țesătorie, se bucura ca un copil. Are mare slăbiciune pentru mașini. Mai erau câteva zile pînă la montarea acestor războaie. Curiozitatea și dragostea de meserie îl făceau însă nerăbdător. Voia, înainte de a fi montate, să le cunoască toate tainele. E om tînăr, dar e muncitor vechi; umblă printre mașini de 18 ani și nu se cade, cînd intră noul în uzină, să nu-l cunoști în intimitatea sa. S-a dus la conducerea „Tebei” și a cerut să i se dea o mașină nouă să o studieze mai îndeaproape. Directorul îl cunoștea bine pe Deac, știa că e plin de inițiative, că simțul răspunderii personale se evidențiază în întreaga lui activitate, dar... l-a spus: „Ia-o, tovarășe, dar ai grijă să n-o incurci”. Deac, care e zgîrcit la vorbă, a spus numai atît: „Răspund cu capul”. A dus mașina în atelier și a studiat-o zile în șir. A încercat-o întîi pe gol; pe urmă i-a montat materia primă, urzeala și bătătura. A pornit-o. Sub ochii lui se năștea pînza albă pe care urma să se imprime mozaicul desenelor și culorilor. Îi număra turațiile: 230 pe minut.

Cu 80 mai multe ca la vechiul război. Bună mașină. Totuși lui Deac nu-i plăcea un lucru: se pierdea prea mult timp la schimbarea canetei. Și el, Deac, nu răbda ca un lucru să nu fie în regulă. Și-a bătut omul capul și a aflat unde trebuie intervenit: la dispozitivul de comandă, la pipăitor. L-a redimensionat, fapt care a făcut ca schimbarea canetei să fie realizată în condiții optime.

★

Într-o sală luminoasă am văzut diverse grafice, planșe, table. Ni s-a spus că aici își ține prelegerile Deac Francisc. El e lectorul cursului de calificare la care participă 60 de oameni, ajutoari de meșteri și țesători care au perspectiva să se califice și ei meșteri. Mulți din ei doresc să devină ca Deac. Și fără îndoială că dorința lor, prin studiu și dragoste de muncă, se va împlini.

Țesătorul Ion Balint, deși nu trece cu mult peste vîrsta majoratului, e ajutor de meșter. Conduce un grup de 44 de războaie automate. Din aprilie și pînă acum, echipa lui Balint a realizat planul, în fiecare lună, în proporție de 106-108 la sută. La exigentul examen al C.T.C.-ului, pînza lui Balint a obținut notele cele mai mari. Calitatea „extra” e primul ei atribut.

Dacă-l întrebi pe Balint cărui fapt datorează succesele muncii sale, el îți răspunde: „Condițiilor create în anii puterii populare. Toți tovarășii din secția mea au asemenea condiții. Printre acestea este și faptul că am fost crescut de un comunist pe care-l admiră și-l respectă toată țesătoria”.

Numele lui l-ați aflat la începutul acestor însemnări: Francisc Deac.

... ȘI UNUL OPUS LOR

Iosif Chirai lucrează tot la țesătorie. Are aceeași calificare ca și Ion Balint: ajutor de meșter. Lucrează cu aceleași mașini perfecționate ca și Balint. Și totuși în nu puțin rînduri brigada artistică de agitație l-a înțepat; și tot în atîtea rînduri a fost săpunit în ședințele de producție. În ultimele luni Chirai a realizat planul în proporție de 95-96 la sută, iar la pînza „extra” C.T.C.-ul se cam încruntă și-i dă calificative mici. Chirai se supără. Spune că n-are nici o vină. Că-s vinovate mașinile și oamenii din echipa sa. Numai că lucrurile stau cu totul altfel. Subsecția lui Chirai (un ajutor meșter doi, o firăreasă și patru țesători) e nemulțumită. Și pe bună dreptate. Nu realizează planul, nici cantitativ, nici calitativ. Și — un fapt de loc lipsit de importanță — cîștigă mai puțin. Pentru că șeful ei, tovarășul Chirai, nu pune la inimă întotdeauna nici interesele sale, nici ale celorlalți muncitori, nici ale uzinei. Chirai — așa cum afirmă mulți muncitori — e certat cu simțul răspunderii personale. Și ceea ce nu-și pretinde lui nu cere, bineînțeles, nici altuia. Se întîmplă, în destule rînduri, ca muncitorii care intră în schimb după Chirai să-și înceapă lucrul cu oftaturi. Pentru că șeful fostului

Elena Doinea în mijlocul brigăzii sale.

schimb, Chirai, lasă mașinile dereglate. Oamenii pierd timp pînă le reglează. Și mai spun cite o vorbă: „Eh, șefule, șefule, trebuie să spunem artiștilor din brigadă să te bage din nou în seamă“.

Poate că acum, cînd va citi aceste însemnări, Iosif Chirai, ajutor meșter unu, se va supăra și pe presă. Ah, dacă s-ar supăra bine ar fi. Dar nu pe alții, pe dumnealui. Poate i-ar crește simțul răspunderii personale.

UN „CAZ“ REZOLVAT

Are ochii vii, inteligenți. Ascultîndu-i istorisirile, logica argumentelor și pasiunea care transpare din tot ce spune, îmi dau seama că femeia aceasta între două vîrste păstrează încă elanul tinereții nu demult trecute și însușește în același timp echilibrul și bunul simț ale unei vîrste pe care n-a atins-o încă.

E unul dintre acei oameni care, ajunși într-un loc, reușesc să schimbe caracterele slabe, să imprime un alt ritm muncii. Poate energia, poate tenacitatea, poate puterea de convingere sau toate la un loc sînt armele ei. Se distinsese mai demult, de-a lungul anilor, și cînd la „confecții ciorapi“ a fost nevoie de un nou responsabil de brigadă, conducerea secției a fost de acord că ea, Doinea, ar putea da un nou impuls în munca brigăzii de la repansat.

48 de femei sînt tot atîtea temperamente și caractere. Nu poți aștepta ca toate, de la bun început, să aibă încredere în tine. Oare n-o să fie la fel ca fosta șefă de brigadă?... Cealaltă le lăsase unora amintiri nu prea plăcute prin felul ei de a părtini, prin felul rigid de a împărți, în mod definitiv, lucrătoarele în bune și rele. Pentru ea, Doinea Elena, n-a existat de la început această despărțire ca o prăpastie de netrecut. Ea a aruncat puntea încrederii, a căutat să le înțeleagă, să le rezolve cerințele și, totodată, să combată cu fermitate neajunsurile și atitudinile nejuste. Brigada a început s-o iubească.

— Trebuie să ai încredere în oameni — îmi explică Doinea. E un adevăr pe care îl cunoaștem cu toții, dar care nu este suficient să-l aprobăm verbal. Implică și o anumită răspun-

Dol dintre eroli noștri: Ion Balint, ajutor meșter unu (dreapta), și Francisc Deac, șeful atelierului țesătorie.

dere personală, un risc, dacă vrei. S-ar putea ca după multe eforturi să culegi pînă la urmă dezamăgirea. Dar, de cele mai multe ori... Și mi-o dă de exemplu pe Cristina.

Radovici Cristina a fost și este una din cele mai bune muncitoare de la secția confecții ciorapi. Prea impulsivă și, citeodată, din cale afară de irascibilă, ea a stîrnit împotriva ei protestele tovarășilor de muncă. Atmosfera era încărcată și toată lumea se desolidariza de tînăra care brusca pe oricine-i făcea o observație. Tensiunea creștea și, în fața presiunii opiniei din atelier, șeful secției a hotărît mutarea ei în alt loc de muncă. Singura care n-a împărtășit această părere a fost Doinea.

— Cine garantează că va avea o altă purtare dacă o ținem aici? — a întrebat maistrul.

— O iau la mine în brigadă. Pe răspunderea mea!

Tact și răbdare, iată cele două elemente pe care le-a folosit în lunga și persistenta transformare a Cristinei. Totul trebuia aranjat cu discernămint. S-a gîndit la ambianță și a plasat-o pe Cristina lîngă cele mai vechi și mai harnice muncitoare. Părul alb impune respect și o comportare model poate servi ca exemplu. La rîndul lor, conversațiile prietenești, răbdătoare, descoperă orizonturi noi. Conversațiile acestea neplanificate se succedau din timp în timp. Și chiar dacă uneori n-au fost ferite de remarcile malițioase ale Cristinei, se observa, o dată cu scurgerea timpului, că răbufnirile sînt din ce în ce mai rare, că fata aceasta, care părăsise neadaptabilă și violentă, se transformă, adăugînd la hărnicia ei în producție valori noi, umane.

— Și azi? Ce face Cristina?

— Nu mai e la noi în brigadă. S-a întors la vechiul loc de muncă...

... Mai tîrziu, cînd m-am interesat de Cristina Radovici, am aflat că e una din muncitoarele evidențiate ale fabricii „Adesgo“. Și m-am gîndit cit de profund se poate transforma un om, atunci cînd are alături de dînsul un altul cărui nu-i este indiferent tovarășul lui de muncă.

SCHIȚĂ DE PORTRET

Era la sfîrșitul anului 1962. În secția „uzinaj 1“ a uzinelor „1 Mai“ din Ploiești se discuteau sarcinile de plan pentru anul care avea să vină. Oamenii analizau pe rînd posibilitățile de sporire a producției și productivității muncii, făceau propuneri de ridicare a calității. Strungarul Constantin Dumitrescu nu-și spusese încă părerea. Dar majoritatea celor de față așteptau cu interes cuvîntul lui, cunoscîndu-i seriozitatea cu care analiza fiecare amănunt înainte de a face o propunere. Cînd a cerut cuvîntul, în sală s-a așternut liniștea.

— Eu cred — a spus el — că planul nostru pe anul viitor e perfect realizabil, iar în privința pieselor pentru pompa triplex avem posibilități de îndeplinire a planului în proporție de cel puțin 110-115%.

Argumentele lui erau clare. Cu toate că piesele amintite cer multă pricepere din partea celui care le lucrează, fiind foarte pretențioase, procentul poate fi atins dacă se va acorda atenția cuvenită organizării locului de muncă și se va folosi fiecare minut din cele 480 ale unui schimb. Toți cei de față au fost de acord cu acest lucru. Oamenii știau că în ultimii ani strungarul Dumitrescu n-a îndeplinit niciodată planul numai în proporție de 100%, ci l-a depășit cu regularitate. Mai știu că nu se joacă cu vorbele cînd își ia un angajament. Și că un lucru o dată spus este pentru el o datorie de nestrămutat. Urmindu-i exemplul, unii dintre strungarii din secție s-au angajat și ei să mărească procentul de realizare a planului. Printre ei se aflau Victor Pîrlogea, Gheorghe Călăvie, maistrul Zamfir Colțeanu și alții.

Au trecut de atunci vreo 10 luni. Nu demult l-am vizitat pe strungarul Constantin Dumitrescu la locul său de muncă. Era ocupat cu strunjirea unei piese pentru reductorul turbinei de foraj. Ne-a spus că pînă acum și-a îndeplinit angajamentul lunar.

— Nu numai el, dar întreaga secție a realizat planul lunar cu mai mult de 100% — ne-a spus maistrul Zamfir Colțeanu. Oamenii n-au vrut să rămînă mai prejos. Exemplul lui Dumitrescu i-a stimulat.

Strungarul Constantin Dumitrescu e bine cunoscut în secția uzinaj 1. Pentru seriozitatea cu care muncește, pentru faptul că ori de cite ori își ia un angajament se străduiește să-l respecte întocmai, oamenii îl iubesc și-l stimează. Un bun exemplu de înțelegere a răspunderii ce-i revine.

MĂRTURISIREA LUI MIHAI TIMAR

Oamenii din brigada a 4-a de întreținere de la întreținerea „Feronajul“ din Oradea, condusă de Mihai Timar, nu încep niciodată lucrul pînă nu țin o scurtă consfătuire. Atunci se hotărăște precis conturul noii zile de muncă; tot atunci celui care asistă la o astfel de ședință operativă i se dezvăluie multe din trăsăturile care fac din brigadă nu o sumă de individualități, ci o celulă gata oricînd să acționeze ca un singur om.

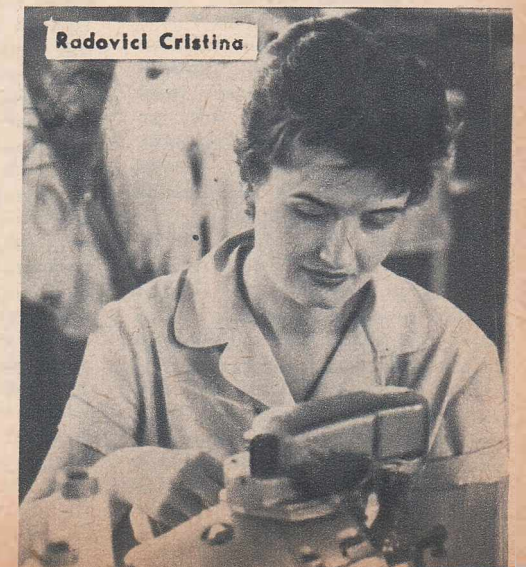
Invitat la o discuție despre răspunderea personală, Mihai Timar a venit cu argumentele puse zilnic la îndemînă de viața brigăzii:

— Faptul că în fiecare zi înainte de începerea lucrului putem fi găsiți aici vorbește într-un fel și despre răspunderea personală. Eu, unul, o înțeleg nu ca pe o simplă îndeplinire a sarcinilor ce-mi revin, și anume de a asigura împreună cu brigada întreținerea și reparațiile necesare în patru ateliere ale fabricii. Munca noastră are un aspect, așa zice, creator, pentru că de multe ori o reparație necesită inițiativă și chiar o mică inovație. M-am străduit întotdeauna să-i ajut pe cei cinci tovarăși de brigadă să-și dezvolte acest spirit creator, iar cînd au găsit soluții proprii, să le aplice în producție. Dar mai bine să vorbească faptele. Cînd la secția de șlefuire s-a defectat ventilatorul cărui a fi lipsea un sac de protecție, muncitorului Ion Ziman, cel care răspundea de reparațiile din acest sector, fiind nou venit în brigada noastră, i-a fost mai greu să găsească imediat soluția cea mai potrivită. Am făcut atunci brigăzii propunerea de a realiza împreună un sac din tablă care, primind impuritățile, protejează ventilatorul.

Răspunderea personală se împletește atît de strîns cu ajutorul reciproc, încît și atunci cînd după mai multe căutări îmi propun să fac vreun dispozitiv care să ușureze munca în secție, nu pornesc la înfăptuirea lui înainte de a mă sfătui cu tovarășii din brigadă. Bunăoară, aspiratorul de gaze de deasupra vanei stabile de la secția nichelaj, la care m-am gîndit mai multă vreme, s-a născut aici, în mîinile noastre, după ce am stat de vorbă cu Mezei, cu Baloi și cu ceilalți.

Atît eu cit și tovarășii mei de muncă socotim că spiritul de răspundere se manifestă cu tărie atunci cînd intervine colaborarea tovarășească, element viu care ne stimulează în muncă, îmbogățindu-ne activitatea de zi cu zi și pe noi înșine, ca oameni.

**C. BOZBICI, G. CIUDAN,
I. MURGU și N. RĂDULESCU**
Fotografiile de Elena GHĒRA și S. STEINER

Itinerar teatral romînesc în Uniunea Sovietică

de Valentin SILVESTRU

Într-una din puținele zile însorite ale acestui octombrie, pe cînd rătăceam pe străzile Moscovei, prin fereastra deschisă a unei case vechi de pe strada Razin am auzit-o cîntînd pe Margareta Pislaru. Două fete cîrne își alăturaseră căpșoarele aurii pe pervaz și ascultau transportate cum vibrează calda melodie romînească în aerul molcom al după-amiezii. La capătul străzii, într-o piațetă, m-a întîmpinat un panou care anunța filmul „Poveste sentimentală”. Pe stilul de afișaj, programul teatrelor moscovite vestește premiera piesei „Febre” de Horia Lovinescu la Teatrul „Pușkin”. Iar în numărul proaspăt apărut al revistei „Inostrannaia literatura” se afla un mare articol al lui Corneliu Baba „Omul — temă veșnică”, însoțit de vreo douăzeci de reproduceri după tablourile artistului.

Călătorind prin Uniunea Sovietică ne-am întîlnit în felurite împrejurări și destul de des cu asemenea „prezențe romînești”, atestînd interesul viu al unor mase largi de cititori, spectatori, auditori față de cultura țării noastre. Cea mai vie și recentă mărturie în acest sens a constituit-o primirea făcută turneului întreprins în luna octombrie de Teatrul de Comedie

din București la Moscova și Leningrad. 16 spectacole cu piesele „Prietenă mea Pix” de V. Em. Galan, „Svejk în al doilea război mondial” de Brecht și „Umbra” de Evgheni Șvart au făcut cunoscută spectatorilor sovietici arta acestui remarcabil teatru tînăr. Era al treilea colectiv de teatru dramatic romînesc care vizita Moscova și primul care juca la Leningrad.

Situația fiecărei reprezentații a fost diferită de a celorlalte: lucrarea originală — piesa lui Galan — fusese tradusă în limba rusă și tipărită în revista lunară „Teatr”, dar piesa brechtiană era mai puțin cunoscută; în schimb basmul scenic scris de Evgheni Șvart le era familiar moscoviților și figura în repertoriul curent al Teatrului de Comedie din Leningrad. Și sălile de spectacole au oferit condiții diferite: la Moscova s-a jucat în sala mică a Teatrului din Kremlin (mică e, firește, un fel de a spune, căci acest lăcaș renovat, în care lambriurile de lemn și tapetele de un verde odihnitor se armonizează cu mult gust, are 1.100 fotolii; foaietul principal, în ferestrele cărui se desenează crenelurile celebrului zid al Kremlinului, e o alee cu coloane masive pe care n-o poți străbate de două ori de la un

ite de a intra la repetiții, satrul din Kremlin, un grup rtiștii romini fac cunoștință fața Roșie. Radu Beligan ărut aici pentru prima oară stura de cineast amator...

lăță prin Leningrad, într-o soare puțin, dar cu multe satisfacții turistice.

capăt la altul în timpul unui singur antrac). Aici publicul a avut la dispoziție câști și a privit spectacolul ascultându-l în limba maternă. Sala Teatrului de Comedie din Leningrad avea alte dimensiuni, circa 600 de scaune dispuse astfel încât să concentreze întreaga atenție a privitorilor spre scenă, un podium relativ redus și nici o instalație de retransmitere. Dar dacă condițiile au fost diferite, succesul a fost unitar. Și într-un oraș, și în celălalt spectatori au făcut o caldă primire piesei românești, au urmărit cu deosebită atenție reprezentația brechtiană și au aplaudat cu foarte multă în-sufletire piesa sovietică pe care o regăseau într-o montare originală, îndrăzneță, novatoare. Multe spectacole au avut parte de aplauze la scenă deschisă, iar la unele reprezentații artiștii au fost aclamați și rechemați de numeroase ori de către public. Mi s-a părut interesant faptul că, deși nu cunoșteau limba, spectatori reacționau cam la aceleași momente la care vibrează și publicul bucu-reștean.

Opinia publică teatrală a putut constata limpede că tînărul colectiv s-a consacrat chiar de la începutul activității sale contemporaneității—atît prin selecția repertoriului, cît și prin modalitățile expresive cu care sînt valorificate temele; că tinerețea sa se manifestă în spiritul creator cu care cercetează mereu noi teritorii de artă și în promovarea de scriitori și artiști talentați, care subscriu la orientarea sa cultural-artistică. Au atestat această recunoaștere mărturiile publice ale unor personalități teatrale, dramaturgi reputați ca A. Arbuzov, Al. Stein, regizori cu o îndelungată activitate ca I. A. Zavadski sau N.P. Akimov, actori venerați ca V. Toporkov, Mihail Jarov, Sofia Ghiașintova, teatrolgide seamă ca P. Markov sau Evgheni Surkov. Înalți demnitari — ministrul Culturii al U.R.S.S., Ekaterina Furțeva, ministrul Culturii al R.S.F.S.R., A. Popov, președintele Comitetului pentru relațiile culturale cu străinătatea, S. K. Romanovski — și-au exprimat prețuirea față de calitatea artei interpretative românești și speranța că vor avea un prilej cît mai apropiat de a vedea asemenea spectacole. Presa, cotidienele „Pravda“, „Izvestia“, „Moskovskaia Pravda“, „Leningrad-skaia Pravda“, „Vecerneaia Moskva“, „Krasnaia Zvezda“, „Moskovski Komsomolet“, „Leninskoe Znamia“, „Trud“, revistele „Literaturnaia Gazeta“, „Sovetskaia Kultura“ și alte publicații au informat asupra spectacolelor românești și le-au comentat amplu, elogios, subliniind reușitele regizorale, actoricești, scenografice, reliefînd orientarea pozitivă a teatrului și interesantul profil pe care tinde să și-l constituie, valoarea contemporană a preocupărilor creatoare, semnificația cultural-politică a turneului.

Făcînd o spirituală legătură între însușirile directorului teatrului și ale colectivului pe care îl conduce, istoricul teatral Grigori Boiadjiev a spus că „e greu să vii la Moscova din altă țară și să-l cucerești pe spectatorul sovietic cu rolul lui Hlestakov. Totuși Radu Beligan l-a jucat pe Hlestakov așa cum nici un actor sovietic n-a știut să-l

interpreteze în ultimii zece ani... Și iată că inteligența și spiritul, ritmul și tinerețea sa sînt caracteristice și teatrului de care răspunde“. Tovarășul A. N. Kuznețov, prim locțiitor al ministrului Culturii al U.R.S.S., și-a exprimat printre altele satisfacția că turneul românesc a debutat cu „Prietenă mea Pix“, a cărei temă e contemporană și care ridică o problemă atît de însemnată ca aceea a raporturilor actuale între generații. Vorbînd despre acest spectacol, domnia-sa a elogiat ideea artistică a lucrării, calitatea remarcabilă și stilul laconic ale regiei și scenografiei, realismul robust, lipsit de orice înclinație formalistă, valoarea interpretativă a întregului ansamblu, reușita deosebită a rolului jucat de Ștefan Ciubotărașu. „În intermezzo-urile realizate subtil și precis de către regizorul Lucian Giurhescu — a scris „Literaturnaia Gazeta“ despre Svejck — sînt redatte sarcasmul, ura și amărăciunea lui Brecht, necruțătoarea demascare a fascismului. Personajul Svejck se urmărește cu interes... În fiecare situație, chiar și în cele mai neașteptate și mai grotești, pe artist nu-l părăsește simțul adevărului, perceperea justă a vitalității personajului“. După premiera „Umbrei“, la Leningrad a avut loc o întîlnire interesantă între interpreții spectacolului românesc și ai celui sovietic. „N-aș fi crezut niciodată că piesa lui Șvarț poate fi interpretată atît de original și modern cum ați făcut-o dumneavoastră — i-a spus G. Voropaiev colegului său de rol (Învățătorul) Iurie Darie. Personajul pe care l-ai creat are mult suflet și lumină, poezie și adevăr, și aparține timpului nostru“. „Gheorghie Diniță e un artist excepțional — a declarat L.A. Milinder, interpret admirabil din „Umbra“ în spectacolul leningrădean. Am urmărit cu cea mai încordată atenție mișcările sufletești ale eroului său, am simțit pe deplin forța ideii și m-am desfătat, cum rar mi s-a mai întîmplat, de virtuozitatea tehnică neobișnuită a artistului“. „Amîndoi l-am jucat cu dezugst pe descompusul ministru de finanțe — i-a spus A. Veniaminov lui Florin Scărlătescu — dar mi-a făcut o mare plăcere să întîfnesc la dumneata ideii și detalii noi, putere comică și minunată stăpînire a tainelor meseriei“.

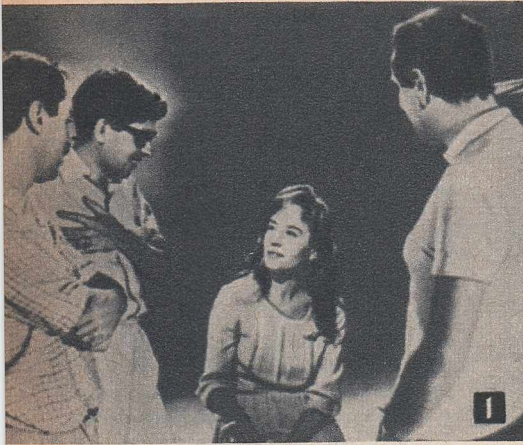
Asemenea întîlniri de creație și reuniuni prietenești au avut loc destul de des și au ocazionat nu o dată fertile schimburi de opinii și informații de specialitate, într-o atmosferă degajată, colegială, plină de cordialitate. La masa dată de dramaturgii și criticii din Moscova în cîntea conducerii turneului s-a vorbit mult despre repertoriul teatral general și despre diversele tendințe actuale din teatrul universal. La întîlnirea de la Ministerul Culturii al R.S.F.S.R. s-au luat în discuție probleme ale reprezentării autorilor contemporani pe scenele din ambele țări. La Casa cinematografică din Leningrad, într-o întîlnire prezidată de artistul poporului N. Cerkasov, care a prezentat oaspeților ultimul său film, s-au trecut în revistă aspecte ale prezenței actorului de

teatru pe platoul cinematografic. Și, bineînțeles, au fost programe distractive comune — pregătite ori improvizate cu haz — întîlniri la repetiții, vizite ale micului grup de ziariști care însoțeau turneul la redacțiile ziarelor și revistelor și alte manifestări asemănătoare. Cu prilejul recepției de la ambasada noastră din Moscova — o minunată alăturare de cristal, marmură și metal într-o foarte modernă concepție arhitecturală a interiorului — tovarășii Nicolae Guină, ambasadorul român, și V. Kuznețov au toastat împreună pentru artiștii care duc cu ei un mesaj de prietenie și colaborare și pentru succesele lor viitoare. La recepția dată de ministrul Culturii al U.R.S.S. în ultima zi a turneului, în saloanele hotelului „Ucraina“, Ekaterina Alexeevna Furțeva a apreciat în mod deosebit spectacolele românești și a invitat colectivul să revină în Uniunea Sovietică.

Timpul liber artiștii romîni și l-au petrecut cel mai adesea cu folos, stăruind prin sălile tăcute ale caselor memoriale și marilor muzee, vizionînd spectacole ale teatrelor dramatice și muzicale, făcînd excursii care, și la Moscova, și la Leningrad, îi dezvăluie mereu frumuseți inedite. Alocuțiunile ne-protocolare, foarte spirituale, totdeauna substanțiale, rostite de Radu Beligan în diverse împrejurări, interviurile din presă, expunerile făcute la radio Moscova, la televiziune ori în fața ziaristilor de conducătorul turneului și de alți membri ai colectivului au contribuit nu numai la mai buna cunoaștere a țelurilor Teatrului de Comedie, ci și la o mai largă informare a publicului sovietic asupra bogatei vieți teatrale din țara noastră.

Pe unul din pereții vastelor foaiere ale Teatrului de Comedie din Leningrad se află zugrăvită „masa rotundă“ a dramaturgilor jucați în acest teatru de peste treizeci de ani încoace. Am privit îndelung și cu emoție chipul cu trăsături energice, cu ochi limpezi și tăioși, al lui Caragiale alăturat, cum se cuvine, lui Shakespeare, Lope de Vega, Molière, Cehov, Shaw. În antracul primului spectacol românesc m-am apropiat de un grup de adolescenți care priveau montajul mural și m-am interesat cu falsă neștiință de identitatea scriitorului. „E cel mai mare dramaturg român — mi s-a răspuns cu vădit regret pentru ignoranța de care dădeam dovadă — se poate oare să nu fi văzut «Scrisoarea pierdută»?“ Și tinerii m-au mai informat numaidecît că Teatrul de Comedie prezent acolo în acea seară este continuatorul tradițiilor Teatrului Național ce poartă numele lui Caragiale... Chiar și o asemenea mărunță împrejurare particulară vădește că ponderea nobilei arte a teatrului în lărgirea cunoașterii reciproce între popoare nu e de loc neînsemnată. În acest sens se poate spune că succesul Teatrului de Comedie din București s-a înscris ca un fapt de cultură de prim rang în ansamblul relațiilor de colaborare dintre cele două țări, relații a căror statornicie o sărbătorim acum, în Luna prieteniei romîno-sovietice.

COI din Vad

1 ANNIE GIRARDOT ÎN AFARA LEGII? Nu e vorba de scoaterea în afara legii a talentatei actrițe franceze, ci de noul ei rol într-unul din episoadele filmului italian „I fuorilegge del matrimonio” (într-o traducere cam improprie: „Cel din afara legii căsătoriei”). Este vorba de un film-scheci în care trei tineri regizori, frații Paolo și Vittorio Taviani și Valentino Orsini, atacă tema anomaliilor din legislația italiană asupra căsătoriei. Imposibilitatea desfacerii căsătoriei, impusă de această legislație cu caracter clerical, are urmări tragice în viața multor italieni. Expunând câteva asemenea cazuri în filmul „I fuorilegge del matrimonio”, autorii se încadrează în curajoasa campanie întreprinsă de oamenii de artă și cultură italieni pentru însănătoșirea legislației căsătoriei, campanie în care se înscria și filmul „Divorț italian”.

În fotografie: Annie Girardot repetă sub îndrumarea celor trei regizori un episod al filmului „I fuorilegge del matrimonio”.

2 SUB TITLUL „RĂZBUNAREA DOAMNEI”, cunoscută piesă a lui Friedrich Dürrenmatt „Vizita bătrinei doamne” (lucrare dramatică care, după cum se știe, continuă să obțină un succes remarcabil pe multe scene ale lumii) a început a fi transpusă pe ecran la Roma. În rolul principal feminin va apare marea actriță suedeză Ingrid Bergman, partenerul ei fiind Anthony Quinn (cunoscut din filmele „Van Gogh”, „Umbre albe”, „Ultimul tren din Gun Hill”).

Fotografia îi înfățișează pe cei doi actori principali ai filmului pe platoul de filmare din Roma.

3 E DE AJUNS SĂ SE LIVEASCĂ PISICA CEA FERMECATĂ, sub a cărei privire fiecare om se colorează în funcție de însușirile esențiale ale firii sale, pentru ca adevărul să iasă la suprafață. Și iată că intră în panică toți fătarnicii, egoiștii, nepăsătorii, cei fără suflet și fără dragoste, într-un cuvânt... neomenii.

Acesta e pretextul de la care a pornit regizorul Vojtech Jasný în poemul său cinematografic „A fost odată o pisică”.

Premiat la ultimul Festival cinematografic de la Cannes și remarcat, în afara concursului, la Festivalul de la Moscova, ultimul film al tânărului regizor ceh poate fi numărat printre cele mai bune realizări ale anului cinematografic. De aceea trebuie salutată programarea în actuala stagiune — o promptitudine cu care nu prea ne-a deprins D.R.C.D.F. — a acestui basm contemporan, destinat să încinte pe cei mari, ca și pe cei mici.

În fotografie: privirea pisicii, primejdioasă pentru neomenii, trebuie uneori ascunsă după ochelari.

ACTUALITĂȚI CINEMATOGRAFICE

Pe timpul secetei, în anul 1946, se întorcea în cătunul Vadul Vechi, venind din Iași, îmbogățitul de război Iosub Prisăcaru, poreclit odinioară de consătenii lui Prisac.

Venirea lui Prisac în sat (însoțit fiind de argatul său Ion) ia proporțiile unui eveniment, mai ales că el își etalează în ochii citorva naivi bănelul și lucrurile aduse. Această împrejurare face să se nască în mintea unorora ideea că Prisac e stăpînul unei comori ascunse. Iar goana pentru găsirea ei capătă dimensiunile unei psihoze colective, situație speculată cu abilitate de Prisac.

Stăpînit de ambiția oarbă de a domina satul, el alimentează iluzia comorii, dar totodată conștient de valoarea ce ar putea s-o aibă recolta sa în condițiile secetei, el își ară ogorul cu eforturi supraomenești, împreună cu argatul său Ion.

Truda lor se dovedește însă inutilă, căci în pămîntul împietrit sămînța se usucă. Prisac nu disperă, continuă să-și mențină „prestigiul” dînd ici și colo cite o mînă de mălai, speculînd prin diferite tertipuri urmările nefaste ale secetei. Ticăloșii lui Prisac i se opune ura moccnită a lui Ion, care se îndrăgostește de Anița, o fată jînduită de Prisac.

Pe baza acestui conflict ce izbucnește între Prisac și Ion se desfășoară acțiunea filmului românesc în pregătire „Comoara din Vadul Vechi”,

adaptare cinematografică de regizorul Victor Iliu după nuvela „Lă Răzeși” de V.Em. Galar Bineînțeleș, filmul nu se limitează numai la relatarea conflictului dintre stăpîn și argat, ci abordează sensul social al acestui conflict, relevînd ciocnirea vechiului lui cu noul, așa cum se găseau ele față în față în epoca evocată.

★

Povestea petrecută cinci ani în urmă în Moldova a devenit în vara această realitate cinematografică în comuna Pietroasele din regiunea Ploiești unde echipa de filmare și-a stabilit cartierul general. Satul Pietroasele celebru prin podgoriile sale ale căror vinuri au fost de atîtea ori premia te peste hotare, a devenit pentru cineaștii noștri un vast platou de filmare.

„Ogorul lui Prisac”, „Casa Aniței”, „Casa lui Prisac”, „Sălciiile turcului” etc. sînt decorurile pe viu în care se vor desfășura dramaticele momente ale acțiunii.

Coasta ce se înalță deasupra satului a devenit „Ogorul lui Prisac”. Imaginea proiectată de regizor în scenariu se transformă aici în realitate, și într-o dimineață arzătoare de vară la Pietroasele (și de primăvară uscată de vînturi în Moldova filmului) Ion și Prisac încep aratul pe ogor. Scena este una dintre cele mai zguduitoare. Bul-

ROMEO ȘI JULIETA ÎN LUMEA DOCURILOR

Povestea e de cînd lumea. „Un băiat iubea o fată...” Transpusă liber după motivele tragediei lui Shakespeare, „Povestea din Cartierul de Vest” — spectacolul new-yorkez pus în dans de coreograful Jerome Robbins pe muzica scrisă de compozitorul Leonard Bernstein — se

①Scena balconului în decorul umil al scîrii de incendiu (Richard Beymer și Nathalie Wood în „West Side Story”)

②Străzi autentice ale New Yorkului au servit drept fundal dansurilor din film.

Doă imagini de la primele filmări ale „Comorii din Vadul Vechi”.

Comoria din Vadul Vechi

...rii de pământ împieși sînt spărți cu măuci de lemn, ca apoi lugul să intre în pătîntul uscat.

★

Regizorul Victor Iliu, realizatorul filmelor „Întotdeauna la noi”, „Mitreă Comor”, „Moara cu noroc”, „Mărește cu grijă împreună cu întreaga echipă pe care o conduce referențială cinematografică, prin fiecare amănunt artistic, a ideii scenariului. Rolul îmbogățitului de război Prisac îl deține actorul Ștefan Mihailescu-Brăila care, prin rta sa vigoasă, de atîtea ori verificată, cătă a reda trăsăturile de caracter ale unui reprezentant al celor care s-au pus din răspuneri victoriei forțelor sociale ale oului.

Studenta Mariana Popar interpretează rolul uniței, tînăra eroină a filmului stăpînită alternativ de violență și uiioșie, dragoste și ură, ar studentul Ion Caraniru se străduiește să ranspună pe peliculă cît mai veridic imaginea unui Ion dîrz și cu sete de reptate. Actorii Corina Constantinescu, Eugenia Bosinceanu, Dorina Nilă, ulian Neșulescu, Gheorthe Soare, Emil Bozdoșescu întregesc seria de nterpreți ai filmului „Comoara din Vadul Vechi”, cărui imagine este semnată de operatorul Gh. Fischer.

Cecilia RĂDULESCU

...ucadrează în manifestările ele mai populare ale artei americane, așa-numitul „musical show”. Prin aducerea lui pe ecran de către regizorul Robert Wise, rezonanța contemporană a acestui „balet tragic” a fost amplificată și localizată la realitățile Americii de azi. Prezentat în afara concursului la Festivalul de la Moscova din vara aceasta, filmul „West Side Story” a nscitat un viu interes. Tragediase desfășoară pe un undal aproape „neorealistic” /erona a devenit aici cartierul ducurilor din New-York, West Side-ul cel sărac și deochiat”. Duzmăniei dintre Capuleți și Montague îi cores-

punde rivalitatea între două bande de adolescenți — pe de o parte yankeii de baștină, porecliți Jets, iar pe de alta portoricanii proaspăt imigrați, așa-numiții Sharks. Cloonirile dintre ei, alimentate cu abilități ipocritice de notabilitățile carterului în frunte cu comisarul, își trag sursa din climatul de neîncredere, ură de rasă și violență în care i-a „educat” marele oraș.

Un bal de periferie le dă celor două grupe prilejul de a se înfrunța o dată mai mult. Printr-un dans plin de ironie și sfidare, portoricanii zugrăvesc un tablou satiric al modului de viață american, cu conformismul, fățărnicia

și năvnițăile sale. Tot aici se întîlnesc și încearcă primii fiori ai dragostei un tînăr Jet pe nume Tony (interpretat de actorul Richard Beymer) și portoricana Maria (Nathalie Wood), sora lui Bernardo, căpetenia bandei Sharks. Balconul Julietei e o umilă seară de incendiu de pe zidul afumat al unei case de raport, dar după opinia criticii internaționale duetul de dragoste are accente emoționante ce amintesc modelul shakespearean. Pe fundalul autentic al chezurilor și decoriurilor, al străzilor cu o circulație frenetică și al caselor suprapopulate ale metropolei americane, vîltoarea cloconților

dintre clanurile rivale atinge curînd dimensiuni tragice. Într-o ciocnire violentă cu Sharks-ii, Riff, șeful bandei Jets, e ucis și lui Tony îi revine misiunea de a-l răzbuna, uciugîndu-l pe Bernardo, fratele Mariei. Astfel se declanșează șirul evenimentelor ireparabile. Ceea ce duce acțiunea spre deznodămîntul ei tragic nu este însă vreun „destin implacabil”. Filmul arată și cauzele violenței, ale delinvenței juvenile și ale urii de rasă, conferind astfel sensuri actuale acestei originale parafrază a eternelui tragediei a lui Romeo și a Julietei.

Subînțînind profunzimea și

înalta ținută artistică a filmului „West Side Story”, presa de specialitate recunoaște că nimic nu a fost lăsat de o parte din ceea ce-i putea da forța de atracție a spectacolului popular: o sărbătoare a ritmului și culorilor, căreia accentele tragice îi îmbogățesc conținutul, un mecanism coregrafic bine pus la punct, în care dansul stilizat pe ritmuri moderne de jazz izbuteste să exprime sentimente ce păreau plină acum de domeniul exclusiv al „operei seria”, un amestec de tandrețe și violență, de ironie și pasiune.

A. R.

pe scurt

Flacăra

agenda

■ Compozitorul Gheorghe Dumitrescu lucrează la un nou oratoriu, pe versuri de Cicerone Theodorescu, închinat celei de-a 20 aniversări a Eliberării țării noastre ■ Pe șantierul de creație al sculptorului Boris Caragea: „Oțelarul” și o sculptură dedicată frumuseții litoralului nostru ■ Cunoscutul pictor italian Renato Guttuso semnează scenografia spectacolului cu opera „Machbeth” de Verdi, pus în scenă la Parma cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la nașterea compozitorului ■ Igor Moiseev, conducătorul vestitului ansamblu sovietic de dansuri, a vizitat de curând insula Sardinia. Motivul: culegere de material folcloric ■ Actrița greacă Melina Mercouri turnează în Turcia „Lumina zilei”. Regizorul filmului, americanul Jules Dassin ■ Cîteva din viitoarele premiere ale Teatrului muzical din Galați: operele „Povestirile lui Hoffman”, „Tosca”, „Don Pasquale”, operetele „Valsul dragostei”, „Dragoste de țigan” ■ În memoria lui Julian Grimau, ucis de franchiști, a apărut la Paris o culegere de lucrări literare semnate de Rafael Alberti, Blas de Otero, Max Paul Fouchet și alții. Prefața aparține lui Jean Cassou ■ Piesa „Suflete tari” de Camil Petrescu a fost înscrisă în repertoriul Teatrului de stat din Brăila ■ Cunoscutul violoncelist sovietic Mstislav Rostropovici a pregătit pentru stagiunea muzicală actuală un repertoriu de 34 concerte, din care jumătate vor constitui, în Uniunea Sovietică, prime audii ■ Cu noua piesă pentru copii „Nu prea Albă ca Zăpada” de Al. Popovici, se va inaugura noua sală a Teatrului Tineretului. Direcția de scenă a spectacolului: D. D. Neleanu ■ „Romeo și Julieta” de Shakespeare se va monta, în actuala stagiune, pe scena Teatrului de stat din Baia Mare ■ În R.F. Germană a apărut cartea „Rușinea fiilor”, roman de debut al tinerului Christian Keissler. Tema cărții: nazismul și urmările lui nefaste ■ Scenariul Evgheni Gabrilovici și regizorul Iuli Raizman au început lucrul la filmul „Fiul unui comunist”, peliculă care va continua acțiunea începută în filmul „Comunistul”, realizat tot de cei doi oameni de artă ■ Scriitorul Mircea Ștefănescu lucrează un scenariu radiofonic avîndu-l ca erou principal pe Vasile Alecsandri. De asemenea dramaturgul pregătește o evoluție curioasă, după o povestire de Kipling, aflată în repertoriul Teatrului „Pădărică” ■ După valoroasa realizare a „Norei” de Ibsen la Teatrul Național „I.L. Caragiale”, spectatori vor putea vedea aceeași piesă în stagiunea prezentă, într-o nouă distribuție: Valeria Găgialov în rolul titular, Em. Petruț în Helmer, Gh. Cozorici în rolul dr. Rank, Const. Rauțchi în Krogstad, Elisabeta Preda în doamna Linde ■ „Compania teatrală a celor patru” din Roma a inaugurat stagiunea teatrală cu piesa „Eduard al II-lea”. Lucrarea aparține lui Bertolt Brecht și a fost scrisă în colaborare cu Lion Feuchtwanger în 1923 ■ Opera din Timișoara pregătește „Mignon” și baletul „Spărgătorul de nuci”.

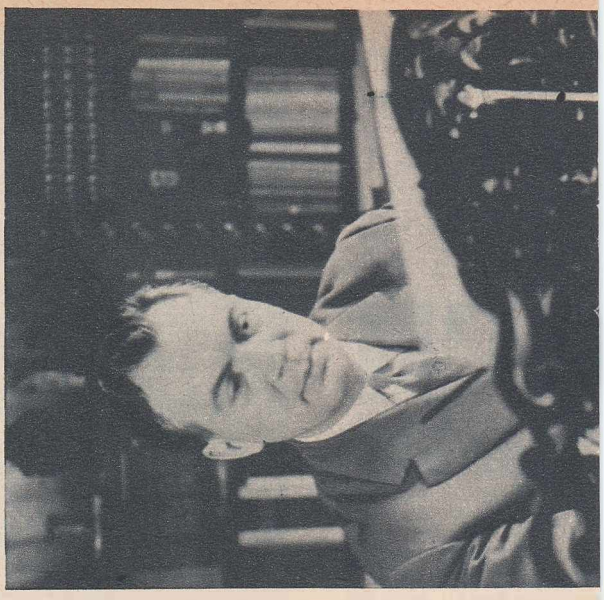
Fotoreporterul nostru a surprins-o pe artista emeriță Irina Răchiteanu-Șirlianu, pregătindu-se în cabina sa de la Teatrul Național „I.L. Caragiale” cu puțin timp înainte începerii repetițiilor la spectacolul cu piesa „Maria Stuart” de Schiller, în care va deține rolul titular (regizor Miron Niculescu). După cum ne-a mărturisit, Irina Răchiteanu-Șirlianu se străduiește să dea celebrului personaj o interpretare corespunzătoare conținutului de idei al piesei marelui clasic.

În cursul acestei luni cvartetul de coarde „Beethoven” din U.R.S.S. va da o serie de concerte în țara noastră. Membrii acestui cvartet, care a luat ființă în anul 1923, sînt: D. Ișganov, Vadim Borisovski, Vasili Sirinski și Serghei Sirinski, toți profesori la Conservatorul de muzică din Moscova. Cvartetul „Beethoven” a întreprins turnee în Suedia, R.P. Polonă, R.P. Cehoslovacă, R.P. Bulgaria ș.a. Programul pe care îl va prezenta în țara noastră va cuprinde lucrări de Beethoven, Șostakovici, Ceaikovski ș.a.

Compozitorul Mircea Chiriac semnează muzica noului balet românesc „Iancu Jianu” (libretul Oleg Danovski), în repetiție pe scena Teatrului de operă și balet al R.P. Române. Baletul e inspirat din vechile balade populare care-l au ca erou pe Jianu. În afara haideucului legendar, vor apărea în spectacol numeroase alte figuri ale epocii: Tudor Vladimirescu, domnitorul Caragea și fiica acestuia Domnița Ralu, iubita lui Iancu Jianu etc. În cadrul spectacolului își vor da concursul peste 100 de dansatori.

transpunerea pe ecran, la studioul „Mosfilm”, a uneia din cele mai cunoscute piese ale lui A.P. Cehov — „Trei surori”. În rolurile celor trei surori — Olga, Maşa şi Irina — sînt distribuite actriţele Liubov Sokolova, Margarita Volodina şi respectiv Tatiana Malcenko, pe care le vedem în fotografie (de la stînga la dreapta).

Vă prezentăm un instantaneu de la o repetiţie a operetei „Anton Pann” (muzica: Alfred Mendelsohn, libretul: Radu Albala şi Ion Roman), ce se montează la Teatrul de stat de operă din Capitală. În fotografie: Toni Bulacici (care împreună cu Nicuşor Constantinescu semnează regia spectacolului), Marica Munteanu (Sevastita) şi Petre Valentin, care-l va interpreta pe Grigore unul din ucenicii lui Anton Pann. Spectacolul va avea oţteva distribuţii. În rolul titular, Ion Dacian şi deopotrivă Nicolae Făranu şi Anton Negoiţescu.

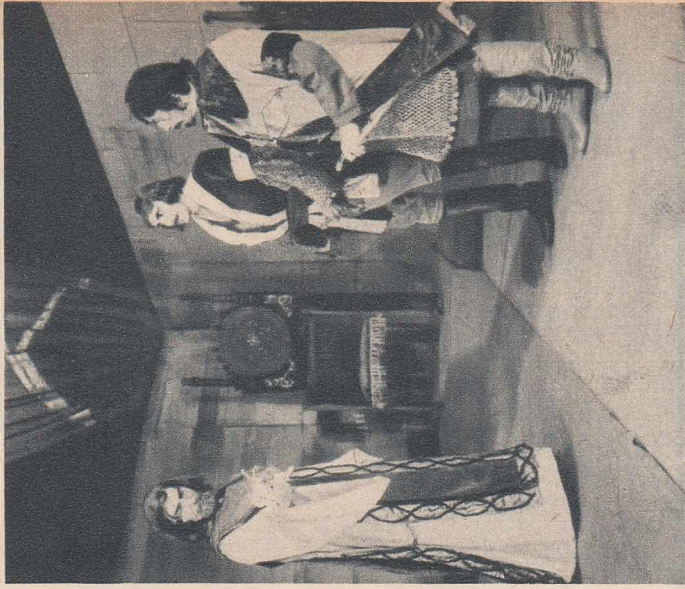
vinovatei” Angela. În acest an artista a jucat în multe filme regizate de cunoscuţi cineasţi italieni ca Rossellini, Gregoretti, Pietrangeli, Bolognini. Cel mai recent film al Stefaniei Sandrelli, turnat în regia lui Pietro Germi, se intitulază „Sedusă şi abandonată”, şi prezintă spectatoriilor aspecte ale vieţii mici burghezi siciliene.

La sfîrşitul lunii noiembrie ne va vizita cîntăreţul francez Tony Poncet. Inezistat cu calităţi vocale deosebite, el a obţinut premiul I la Concursul internaţional al tenorilor de la Cannes din anul 1954. Cu prilejul turneului în ţara noastră, Tony Poncet va interpreta la Teatrul de operă şi balet al R.P. Romîne rolul titular din opera „Faust” şi rolul Don José din opera „Carmen”. În cadrul turneului său Tony Poncet va apărea de asemenea şi pe scenele Operei romîne şi maghiare din Cluj.

De curînd Teatrul de stat din Oradea şi-a deschis stagiunea cu această piesă. Strădaniile colectiviului artistic condus de reţorul Ion Deloreanu s-au concretizat într-un spectacol emoţionant prin limpezimea mesajului său patriotic. În fotografie, o scenă din piesă cu actorii Liviu Mărtiniuş (Petru Rareş), N. Toma (Mogirdici) şi I. Abrudan (Sandomir).

Vă-amintim desigur de actorii americani Judy Garland şi Mickey Rooney, cunoscuţi interpreţi ai eroilor adolescenţi din seria filmelor cu familia judecătorului Hardy. Ei nu s-au mai infilit de peste 48 ani pe acelaşi ritou. Recent au avut însă prilejul de a apărea din nou împreună într-un spectacol al televiziunii americane. Fotografia de mai jos îl prezintă pe cel doi actori în timpul repetiţiei unui spectacol care a fost aşteptat cu mult interes de admiratorii lor de odinioară.

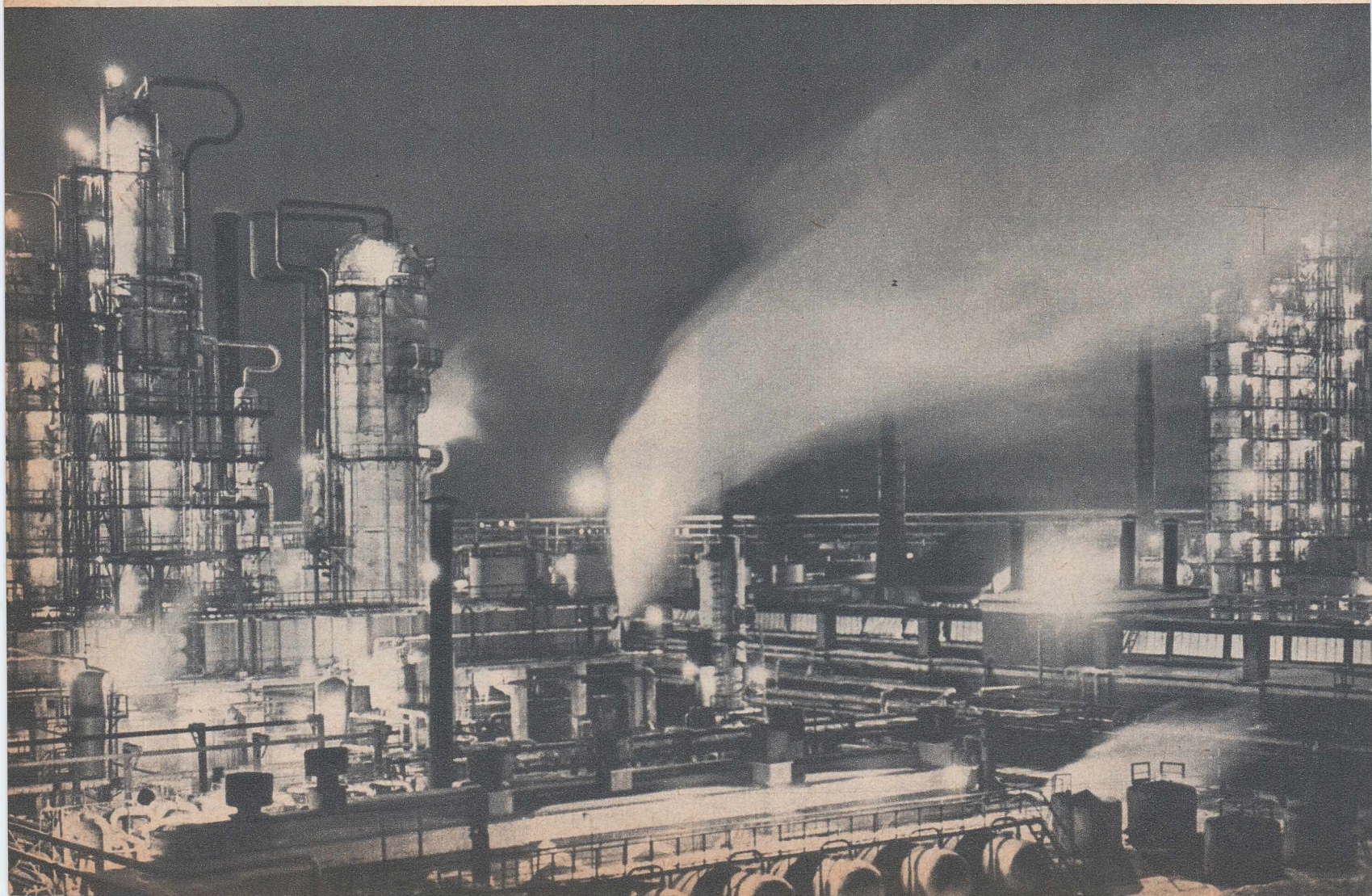

Cu avionul,
imensa distanță
de la Moscova
la Irkutsk se
parcurge numai
în 5 ore.

la Irkutsk

Note de drum de V. NICOROVICI

Noua și moderna rafinărie de petrol din Angarsk, oraș răsărit de curînd pe Angara în vecinătatea Irkutskului.

De la Moscova la Irkutsk pleacă zilnic în cursă regulată mai multe avioane. Dar, cu oricare din ele ai merge, se întâmplă același lucru: pierzi 5 ore pe drum. Dacă pleci, să zicem, de la Moscova cu „reisul“ de douăsprezece, la amiază — deși călătorești numai câteva ore — cînd ajungi la Irkutsk e plină noapte, ora 11. Și, cu toate că ți-ai potrivit ceasul după meridianul local, cu toate că la trecerea prin oraș vezi străzile pustii, accepți această schimbare, deocamdată mai mult teoretic, fiindcă subiectiv ți-ar părea mai firesc să fie abia seară, să vezi multă lume în fața vitrinelor și, în loc să trebuie să te încadrezi în programul irkutskienilor culcîndu-te imediat, simți mai degrabă dorința să ieși la plimbare sau să mergi la un cinematograful. Există un ritm al organismului care se adaptează mai încet decît rațiunea la timpul indicat de ora locală. Cînd faci același drum cu transsiberianul, trei zile și trei nopți, schimbarea este mai puțin evidentă. Vrînd-nevrînd m-am supus împrejurărilor și, deși în inima mea era abia seară... m-am culcat.

Dimineața, cînd m-am trezit, ninge lin, cu fulgi scînteietori. Înainte de toate, cu ajutorul hărții și din informații verbale, am căutat să-mi stabilesc coordonatele în spațiu. Iată ce am aflat: numele orașului vine de la riul Irkut, lîngă care e așezat aproape la vîrsarea lui în Angara. Din Irkutsk la Baikal sînt 70 de kilometri, ceea ce, în accepția siberiană a noțiunii, „nu e distanță“. Angara izvorăște din Baikal și după 1.853 de kilometri se varsă în Enisei. Deci, simplu, coordonatele sînt: Irkutsk, Angara, Baikal, Enisei. Mai ales că, pentru a mi le face mai familiare, mi s-a povestit o legendă. O transcriu ca un fel de introducere absolut necesară, atît pentru a reda culoarea locului, cît și din motive practice, de orientare. Fiindcă altfel nu poți înțelege, în discuțiile cu localnicii, de ce Baikalul este denumit „starik“, adică bătrîn, de ce Angara este considerată tînără sau de ce afirmația că „ceea ce n-a reușit Baikalul am realizat noi, în vremea sovietică“ este atît de des repetată. Ba nu veți înțelege sensul exact chiar al unui titlu de lucrare științifică,

cum e: „Fiica Baikalului, Angara“ și multe altele. Iată deci legenda:

În vremuri vechi, trăia aici un voinic viteaz și cărunt, pe nume Baikal. Și avea Baikal 336 de fii și o singură fată, pe Angara, frumoasă de nu-i semăna nimeni pe lume. Foarte mult o iubea bătrînul pe fată și de teamă să nu i-o fure cineva, o ținea închisă în adîncuri de nepătruns. Singură, frumoasa Angara tînjea după libertate.

Într-o zi, un pescăruș venit de departe a poposit pe o stîncă lîngă Angara și i-a povestit despre frumosul și viteazul Enisei. Se întristă Angara și-și puse în gînd să fugă la el. Dar bătrînul Baikal stătea de veghe. O închise și mai bine și trimise după bogatul și curajosul Irkut, ca să i-o dea lui de nevastă.

Angara căută să-l înduplece pe bătrîn, dar acesta n-o luă în seamă. O ajutară însă frații ei, slăbind strînsoarea stîncilor pe mal.

În aceea noapte, ultima înaintea căsătoriei, bătrînul Baikal adormi adînc. Angara cu mare zgomot și croi drum printre stînci pentru a ajunge cît mai repede la iubitul ei Enisei.

Se trezi din somn bătrînul Baikal și, dîndu-și seama de ceea ce se întîmplă, puse mîna pe o stîncă uriașă și-o aruncă asupra fugarei ca s-o oprească. În zadar însă, Angara era departe. Stîncă aceasta e și astăzi acolo. Se numește piatra Samanului.

În timpul acesta, Irkut a întîrziat în drum și a înnoptat la 35 de verste. Dimineața, auzind vîriet și zgomot, înțelese imediat despre ce-i vorba și porni să-i taie Angarei calea. Dar înainta cu greu, deoarece în cale îi stăteau stînci mari. Cînd ajunse în vale fugi cît putu de repede, dar degeaba. Angara era departe. Ajunse la Enisei care o îmbrățișă și amîndoi porniră spre ocean...

Aceasta e legenda. Și totuși, fiul curajosului Irkut — Irkutskul — pare-se că a uitat vechea obidă adusă tatălui său. Orașul e mîndru că se află pe malul frumoasei Angara. Poate pentru aceea că oamenii lui au reușit să realizeze ceea ce n-a putut odinioară Baikalul: să stăvilească apele ei repezi. În apropierea Irkutskului, barajul unei hidrocentrale cu o putere de 600.000 kw

leagă un mal de celălalt. În spatele ei a apărut marea albă, întinsă. Totuși Angara a rămas mai departe tînără. Nici măcar în toiu iernii celei mai cumplite valurile ei nu îngheață. Așa sînt de puternice și de iuși. Ele ies de sub gheața mării și se adună într-o masă enormă, lichidă, cenușie, metalică, ce trece printre malurile înzăpezite, de-a lungul orașului, ridicînd deasupra ei niște aburi albi și subțiri.

Cum să denumești, corect, Angara? Să-i zici fluviu? Dar apele ei nu se varsă în mare. Să-i zici rîu? Dar e mai puternică de cîteva ori decît Volga! Resursele ei de energie sînt imense. Hidrocentrala din Irkutsk este prima și cea mai mică dintr-o cascade care va însuma, după ce vor intra cu toată capacitatea generatoarele de la Bratsk și Ust-Ilim, o putere de 10 milioane de kilowați. Iată de ce bătrînul din legendă n-a putut-o stăvili aruncîndu-i în cale o

stîncă enormă ca piatra Samanului.

La Irkutsk am făcut cunoștință cu peisajul Angarei într-un amurg, cînd i-am parcurs tot cheiul, de la drumul ce trece peste baraj și pînă în centrul orașului, acolo unde se scaldă „morsetele“ (așa sînt denumiți cei vreo douăzeci de tineri temerari din Irkutsk, care în toiu iernii fac baie în Angara, după ce s-au călit printr-un antrenament special). Dunga imensă a apei, în necontenită mișcare într-un anotimp cînd întreaga Siberie e sub gheață, dădea orașului, ridicat pe ambele maluri, o notă de vigoare.

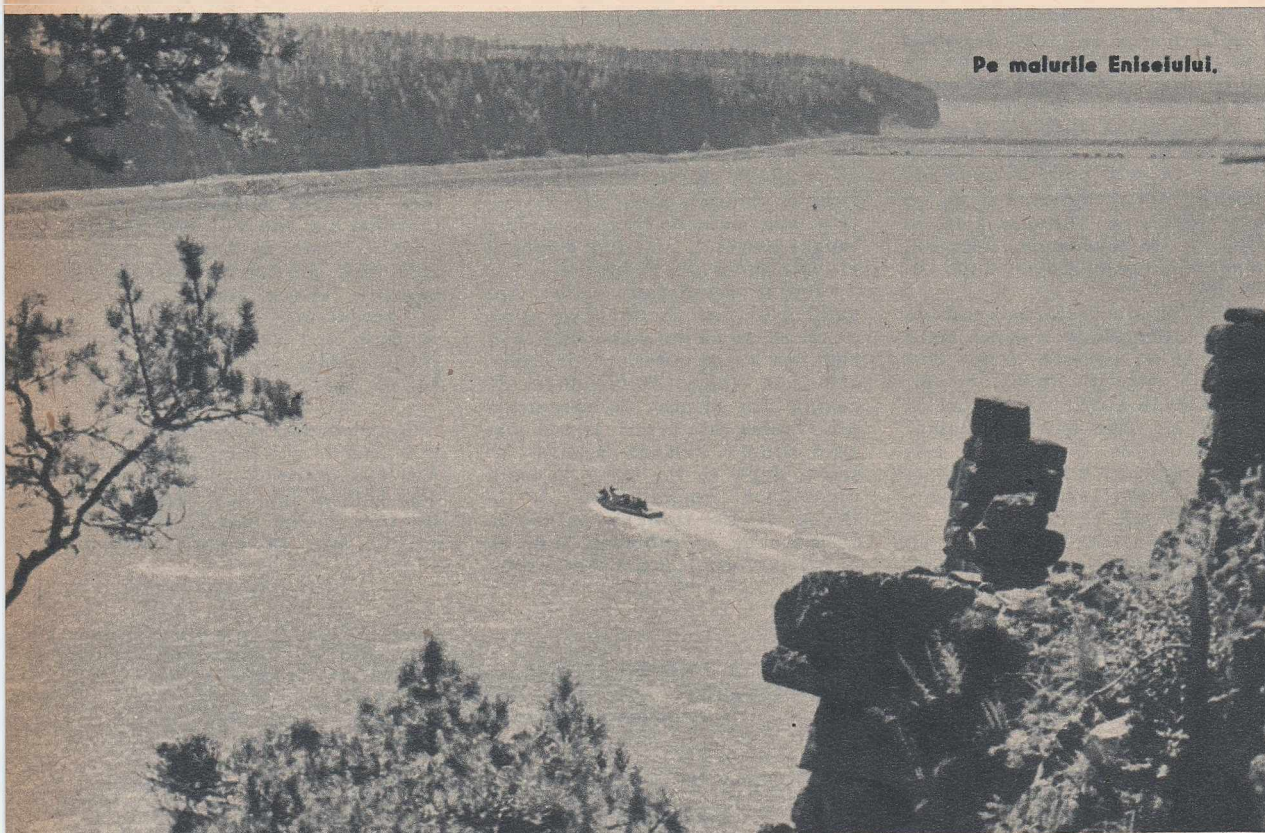
Spuneam deci că în prima zi ninge încet, cu fulgi scînteietori. Am ieșit pe stradă. Soarele, ca un glob galben, luminos, rîzbea printre nori, făcînd zăpada să strălucească. Deși în centrul orașului

(Continuare în pag. 16)

Un grup de tineri geologi, veniți pe aceste meleaguri să cerceteze adîncurile bogate în minereuri prețioase.

Marea magistrală feroviară ce străbate Siberia este în întregime electrificată. În fotografie: un tren de marfă pe țărmul bătrînului Baikal.

Pe malurile Eniseului.

era lume și circulau mașini, domnea o mare liniște. Din primele clipe mi-a plăcut Irkutskul. Poate pentru că mă așteptam să-l aflu întunecat și cețos — și-l vedeam plin de lumină, tihnit, cu un aer de intimitate, ca un loc de mult cunoscut. Femeile treceau îmbrăcate în paltoane cu gulere de blană, cu șaluri albe pe cap, purtînd în picioare „valenki“ care aici, pe aceste străzi și sub acest soare, le dădeau o grație particulară.

Către margine orașul mai păstrează încă, pe unele străzi, ceva din aspectul vechilor localități siberiene: case de lemn cafenii, cu ferestre ornamentate în culori vii, cu porți mari la intrare. Cîteva decenii în urmă mai tot orașul arăta astfel și orice incendiu era pus-tiitor, ridicînd trombe de fum negru care întunecau soarele. Singurele clădiri de cărămidă, vreo

sută la număr, erau grupate pe strada principală, în jurul „casei albe“ — reședința „gheneral-gubernatorului“, stăpîn autocrat și abuziv, căruia buriții îi ziceau „pantera crudă“. Această reședință, ca și Palatul de iarnă din Leningrad, a fost luată cu asalt de gărzile roșii în decembrie 1917. Aici a lucrat în acele zile „Tentrosibir“ — adică: Comitetul central executiv al sovietelor din Siberia și statul major al gărzilor roșii — iar astăzi e biblioteca universității.

Din vechile monumente care evocă trecutul, merită a fi cercetate două simple morminte, aflate unul lângă altul în curtea unei biserici. Întiule al exploratorului Selihov, care a întreprins expediții îndrăznețe între 1783-1788 în nordul Americii (peninsula Alaska), fiind supranumit „Columb al Rusiei“. Necrologul săpat în piatră, după

versurile lui Derjavin, slăvește faptele acestui descoperitor de țări necunoscute. Celălalt mormînt, al contesei Trubețkaia și al copiilor ei, este o simplă piatră tăiată dreptunghiular. Sensul și frumusețea vieții ei au fost emoționant înfățișate în cele două poeme ale lui Nekrasov dedicate „femeilor ruse“. Ea a străbătut toată Rusia și toată Siberia și, poposind la Irkutsk, a fost gata să renunțe la rangul ei și să-și continue drumul cu un convoi de ocnași — așa cum îi ceruse guvernatorul — numai pentru a putea ajunge la soțul ei, condamnat la muncă silnică în minele de la Nercinsk, deoarece participase la răscoala decembrieștilor.

Vremurile noi, ale puterii sovietice, sînt reprezentate în cronica de piatră a orașului prin grupul statuar al luptătorilor împotriva lui Kol-

ceak, înfățișînd trei partizani siberieni înălțați pe o stîncă de granit, precum și prin bustul generalului A. Beloborodov, care s-a acoperit de glorie în luptele de la Moscova și Volgograd din cel de-al doilea război mondial.

Aceste vremuri își afirmă de altfel prezența în noile cartiere ridicate pe ambele maluri ale Angarei, care schimbă radical înfățișarea vechiului Irkutsk durat din lemn. Filiala Academiei de științe, institutele politehnice și de studii umanistice, studiourile de film și televiziune, o editură, uniunile de creație (scriitori, muzicieni, pictori) etc. dau Irkutskului de astăzi dreptul să se considere un centru cultural de prim rang în Siberia.

Un număr însemnat din cei 400.000 de locuitori ai orașului lucrează în cele 100 de întreprinderi industriale, care fabrică tot felul de produse, de la strunguri, drăgi, piese de schimb, țevi și pină la ghețe și pislari.

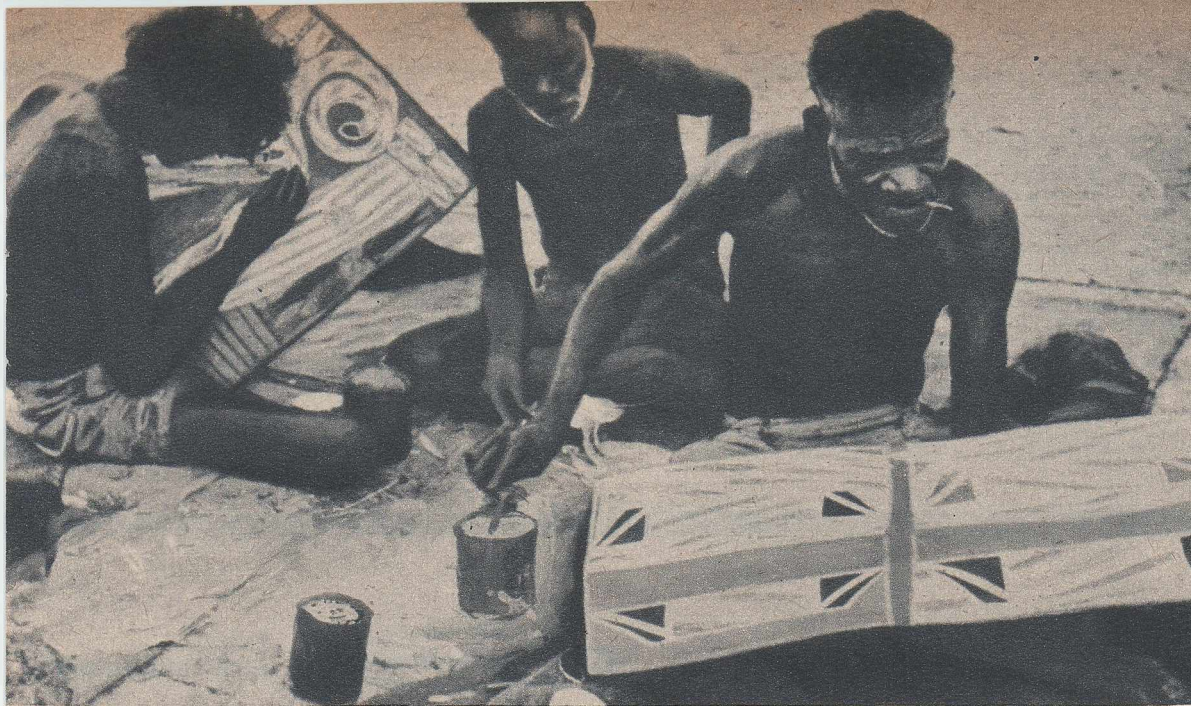
O călătorie de o după-amiază la Selihovo, orașel-satelit al Irkutskului, botezat cu numele celebrului explorator, mă introduce în viața unei uzine siberiene. Pînă acolo, un drum de asfalt lucitor ca gheața, pe care mașinile trec cu mare viteză chiar la viraj, stîrnind în urma lor nori de zăpadă involburăți. Selihovo e un centru urban nou, cu 22.000 de locuitori, în continuă construcție, chiar și acum, iarna. Macarale de construcție se văd și deasupra uzinei, situată în mijlocul unui cîmp de zăpadă.

Un tînăr înalt, brunet, cu fruntea boltită, Lev Sergheevici Paliutin, de loc din Tula, secretarul comitetului de partid al uzinei, mă conduce în prima hală, dîndu-mi explicații: uzina produce aluminiu, folosind curentul electric ieftin furnizat de hidrocentrale. Procesul tehnologic nu este complicat. Ceea ce se vede în această hală lungă de 500 de metri, cu două șiruri de cuptoare de forma unor mari broaște țestoase, pentru electroliză, va fi în toate cele opt corpuri cînd uzina va fi terminată și va produce cablu de aluminiu și nu calupuri ca acum. Întreprinderea e foarte tînără, în februarie 1962 a elaborat prima șarjă. De unde provin muncitorii? Din toată Uniunea Sovietică. Oamenii de bază sînt metalurgiști cu experiență veniți din Ural și Kuznețk.

Fac cunoștință cu inginerul de bază de la cuptoare, Pozdeev, și cu șeful de echipă Mihail Klimak — unul din Sverdlovsk, celălalt din Ucraina. S-au stabilit definitiv la Selihovo. Le place frumusețea peisajului, aerul curat și sănătos al Siberiei. Ce posibilități există pentru petrecerea timpului liber? Programe la televizor, excursii la Baikal, pescuitul, vînațoarea, teatrele din Irkutsk... Deocamdată suficiente.

În cabinetul său, Lev Sergheevici îmi arată cîtă atenție acordă comitetul de partid culturii și educației. „Educația e tot atît de importantă ca planul. De aceea în ședințele de producție directorul îi întreabă pe maiștri și ingineri ce metode folosesc pentru educarea muncitorilor. Statul sovietic a investit în formarea unui inginer 15 ani de învățatură. Această investiție trebuie să dea roade cît mai mari. Iar inginerii înșiși trebuie să-și lărgească orizontul de cunoștințe. Să nu ne mai mulțumim cu lectura unor romane la modă. Ne propunem întâlniri cu scriitori, academicieni, oameni care au fost peste hotare. Pe scurt: să învățăm, să învățăm, să învățăm“.

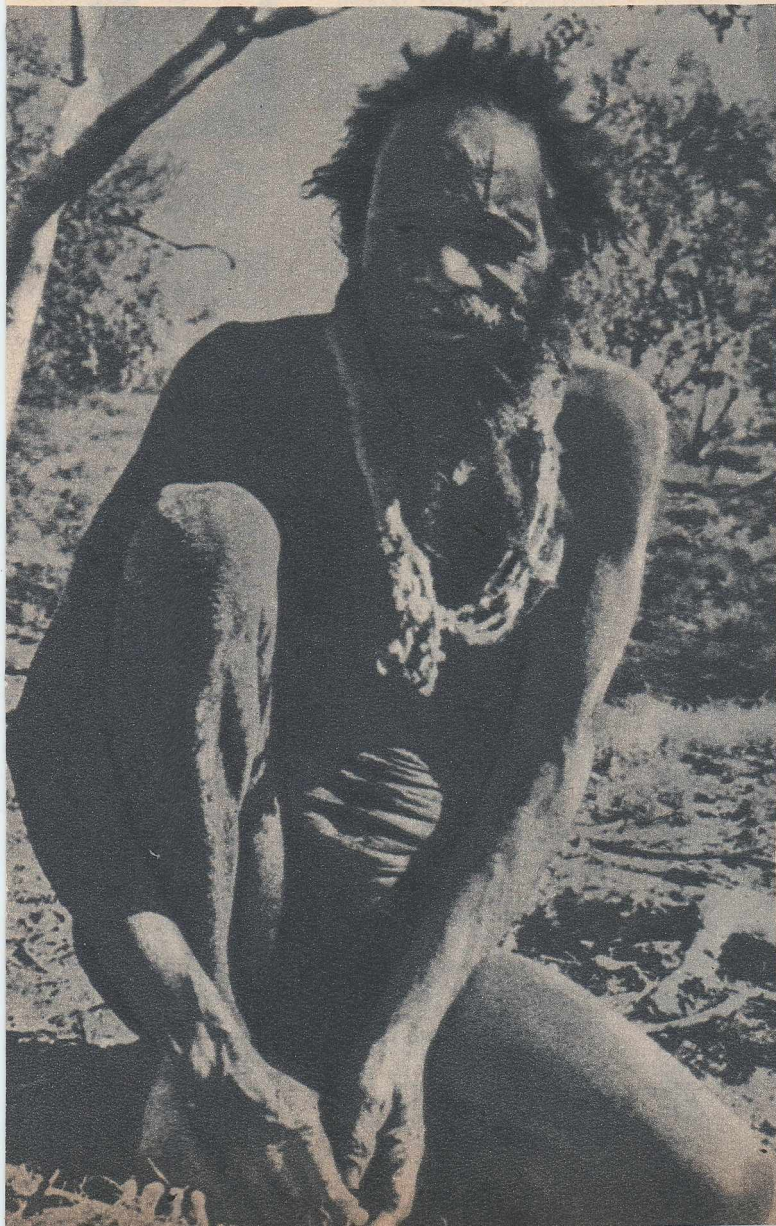
V. NICOROVICI

Aborigenii se îndelungesc cu tradițiile gravuri pe scoarță de copac. Ei folosesc cu precădere culorile ocru, roșu și galben, caolina și negrul de fum.

în stadiul epocii de piatră

colul al XX-lea îl găsește pe cel mai mulți dintre băștinașii australieni încă la stadiul epocii de piatră. Înfrățirea acestei căpetenii de lb întruclipează în mod elocvent situația tragică în care se zbat aborigenii.

Pe pământul australian mai trăiesc în prezent aproape 100.000 de băștinași, aborigenii cum sînt ei denumiți. În plin secol XX, oamenii aceștia trăiesc în același stadiu de primitivitate în care se aflau la începuturile colonizării teritoriului australian. Ba mai mult. După ce li s-au răpit pământurile fertile pe care le lucrau în comun, aborigenii au fost deposedați de cele mai elementare drepturi — nefiind considerați pînă azi nici măcar drept cetățeni ai Australiei.

Recent, la O.N.U. s-a primit o scrisoare din partea unui pastor aborigen, pe nume D. Nichols. Este un dramatic rechizitoriu împotriva grelei situații în care se zbat băștinașii australieni. Pînă și teritoriul destinat rezervațiilor în care își duc zilele aborigenii — arată D. Nichols — este înstrăinat. După ce în 1959 au fost concesionate unor companii miniere teritorii aparținînd unor rezervații cu o suprafață de peste 2 milioane de acri, acum li se confiscă băștinașilor încă o jumătate de milion de acri.

Despre tragedia acestor băștinași vorbește și influentul ziar de seară din Sydney, „Sun”, care arată printre altele:

„Aproximativ 100.000 de aborigeni nu cunosc încă civilizația. Timp de mai bine de zece milenii ei s-au aflat într-o deplină izolare de lumea întreagă...

Aborigenii nomazi — obișnuși să peregrineze prin deșerturi — au fost închiși în rezervații speciale și considerați faună locală. Le-a fost răpit dreptul legitim de a trăi liberi — așa cum au trăit străbunii lor... Alungați din văile fertile... nimeni nu s-a gîndit vreodată la plata vreunei compensații pentru pământul care le-a fost smuls. Nici măcar pământul sterp din rezervațiile în care au fost mutați aborigenii nu le aparține lor, ci statului. Acolo unde economia Australiei are nevoie de brațele de muncă ale aborigenilor, aceștia capătă, pentru o muncă egală, incomparabil mai puțin decît albi. Cît privește afirmația că odraslelor aborigenilor le-ar fi deschisă calea spre învățătură, se pune întrebarea despre ce fel de studii poate fi vorba

Cîțiva băștinași au reușit să prindă un crocodil, cu a cărui carne se hrănesc.

cînd nu există decît școli-bor-deie cu învățători ocazionali? De asemenea se afirmă că în Australia n-ar exista discriminarea rasială întreținută de autorități. Dar e un fapt notoriu că autoritățile oricărui dintre statele australiene pot lua copii din familiile aborigene, fără a le cere consimțămîntul.

Aproape orice funcționar de stat, patron sau misionar, care în virtutea îndatoririlor sale de serviciu vine în contact cu triburile de aborigeni, se simte obligat să-și demonstreze autoritatea asupra lor... Iar acei băștinași care au căpătat oarecare experiență... și nu acceptă tot ce li se poruncește, manifestînd o independență a ideilor, sînt imediat trecuți în categoria celor nesupuși.

Pînă în prezent doar un mic număr de aborigeni au reușit să se impună și au devenit sportivi sau artiști. În general însă tot ceea ce poate aștepta un aborigen în contact cu civilizația este de a deveni slugă. Și aceasta în ciuda sutelor de dovezi — pe care autoritățile australiene nu pot să le conteste — că dacă li se dă puțină să se manifeste pe măsura posibilităților, ei pot face față cu mult succes în orice domeniu al vieții”.

I.C.

povestea vorbei

ITINERARIILE SPORTIVE

Itinerarul pe care îl străbat cuvintele în călătoria lor e interesant aproape totdeauna. Vom atrage atenția astăzi asupra unui tip special de călătorie, care readuce cuvântul la punctul său de plecare. De obicei, drumul

străbătut lasă urmă atât asupra aspectului exterior, cât și asupra conținutului denumirilor. Dar să dăm cuvântul exemplilor:

În limba franceză a secolului al XV-lea, se folosea substantivul *desport*, cu accepțiunea de „distracție, amuzament“. Atunci îl împrumută englezii, scurtându-l și îngustându-l și înțelesul: în haina englezească cuvântul se prezintă ca *sport* și denumește numai un anumit fel de „distracție“. Patru veacuri mai târziu cuvântul face calea întoarsă, iar francezii zic de

mai bine de o sută de ani *sport*, cu înțelesul dat de englezi și scurtându-l și mai mult rostirea (t de la sfârșit nu se mai pronunță), fără să-și dea seama că ei, și nu englezii, sînt creatorii acestui cuvînt, devenit de multă vreme internațional.

Ca nume al sportului cu racheta, *tenis* se răspîndește din limba engleză (*tennis*) și e adoptat și de francezi (scris identic și pronunțat aproape la fel ca în englezește). Numai că din nou francezii dețin paternita-

tea termenului: *tennis* e rezultatul împrumutării în Anglia a cuvîntului francez *tenez*, adică „țineți“ sau „poftiți!“. Schimbarea de înțeles pare curioasă dacă nu știm că la unele jocuri *tenez* era exclamația celui care trimitea mingea. Considerată ca un termen caracteristic, exclamația *tenez* a fost împrumutată de englezi ca nume al sportului la care se folosea și, cu acest sens nou, cuvîntul se întoarce — ca și *sport* — la punctul de plecare.

Sorin STATI

filatelie

SCOLATEX

Sub auspiciile U.N.E.S.C.O. se va organiza în Monac o expoziție filatelică internațională pentru tineret. Îr titulată Scolatex, expoziția va prezenta colecții cu tem

BOMBOANELE MEDICINALE

FLAVISEPT NEGRO EUCALIPT

vă apără de afecțiunile căilor respiratorii

BOMBOANELE MEDICINALE SE GĂSESC DE VÎNZARE LA DROGHERII ȘI LA MAGAZINELE CU PRODUSE ZAHAROASE

din toată lumea

LUNA FIERBE...

„Sondînd“ interiorul Lunii, adică analizînd radiațiile unor straturi mai adînci ale satelitului nostru cu ajutorul unor radiotelescoape speciale, și comparînd între ele datele obținute pe diverse lungimi de undă, radioastronomii au ajuns la surprinzătoarea concluzie că interiorul ei este fierbinte. Fierbinte ca și cel al planetei noastre: la adîncimea de 20 de metri, temperatura Lunii este cu 25° mai înaltă decît la suprafața ei. Potrivit calculilor, la o adîncime de 50-60 km ea este de 1.000°.

Căldura Lunii nu vine numai de la Soare, așa cum se credea, ci și din propriul ei interior. Ceea ce dovedește definitiv că Luna nu poate fi considerată complet răcită.

BACTERIILE PROSPECTEAZĂ

S-ar putea ca, într-un viitor apropiat, echipamentul expedițiilor geologice, pornite în căutarea zăcămintelor de petrol și gaze, să nu fie considerat complet dacă din el vor lipsi eprubetele cu bacterii. Cercetările lui E. Karasewicz de la Institutul pentru petrol din Cracovia (R.P. Polonă) au relevat faptul că unele specii de bacterii anaerobe (care se înmulțesc în medii bogate în hidrocarburi și lipsite de oxigen) pot fi folosite în detectarea straturilor petrolifere și gazifere. Pune într-o sondă de foraj la adîncimea de 1 m, ele se înmulțesc rapid cînd la adîncime, sub punctul respectiv, se află petrol sau gaze, putînd constitui în felul acesta un prețios ajutor în munca de prospectare.

ZIGOU, ALPINISTUL PATRUPED

În împrejurimile Mont Blancului iubitorii de animale observă adesea dimineața, printre ghețari, mică siluetă neagră. Este motanul Zigou, amatorul patruped de alpinism, care-ș face obișnuita plimbare.

La început, „alpinistul“ își însoțea stăpînii — membri ai echipei de salvare a unui refugiu alpin situat la vîre 3.000 m altitudine. Zigou s-a obișnuit atât de mult cu aceste plimbări, încît acum le face și singur. Zăpada îl ține ușor deasupra ei p motan care, astfel, nu e nevoit să folosească pioletii. De altfel, făcîndu-și ascen-

siunea preferată pe virful Aiguille du Tour, el nu respectă nici una din regulile alpinismului.

De cînd într-o noapte fost surprins în munți de furtună, Zigou a deveni mai prudent: nu se pre departează de grupurile de oameni și are grijă să se înapoieze acasă înainte de se întineca.

ASFALTUL POATE DIRIJA CLIMA?

Pătrate de ghips al și de asfalt negru acoper pămîntul expus din pili căldurii soarelui. Pe sol dedesubtul lor — termocul pluri. După un timp su pătratele de asfalt, la o adîncime de 1,5 cm, temperatur se ridică cu 10,5°C, i timp ce sub cele de ghip este, în comparație cu ce inițială, cu 13°C mai scăzută. Descoperirea aceasta, făcută de un grup de savanți din Marea Britanie, le-a da speranțe că vor putea porni la rezolvarea uneia din cel mai complicate probleme al timpurilor noastre: dirija rea climei.

Care a fost ideea lor? A vind în vedere că temperatura scoarței e determină pîn la o înălțime de cîteva sut de metri pe cea a aerului d deasupra ei, cîteva zeci sa sute de kilometri pătrat acoperiți cu asfalt pe litora lui mării sau pe tărîmul unu lac vor duce la intensifica rea circulației maselor d aer, ca și la evaporarea stratu lui superior al apei respec tive. Rezultatul? Se vo forma nori și vor cădea precipitații. Ideea va fi proba bil experimentată pe litora lui libian sau pe cel egiptean

PASTELE FĂINOASE

nu trebuie să lipsească din nici o gospodărie

PASTELE FĂINOASE au o variată întrebuințare în alimentație

ucative și instructive, ca
ortul, flora și fauna, pagini
istorie, descoperiri geo-

grafice, cucerirea Cosmosu-
lui etc. La Scolatex vor fi
prezente și colecțiile unor
tineri filatelști romini —
elevi și studenți — care s-au
pregătit cu multă seriozitate
din dorința de a reedita
succese de prestigiu ca
cele de la Praga și Budapesta
(Socphilex, 1963).

Cu prilejul deschiderii ex-
poziției, administrația poștală
a Principatului Monaco va
emite o marcă poștală cu
nominalul de 50 cenți.

instrumente muzicale

ORIZONTAL: 1) Uneal-
i... muzicală. 2) „... in-
răgostită” de Tancov, în
interpretarea lui C. Dră-
hici — În recuzita lui Wil-
helm Tell. 3) Giroveanu Au-
el — Viorba care leagă
copiii — Instrumente mu-
sicale. 4) Au un dans, în
pera „Gioconda” de Pon-
chielli — În pauze! — Riu
stino-american. 5) Sunetul
„competei” — Arhipelag în
ceanul Atlantic. 6) Instru-
ment cu coarde metalice,
use în vibrație cu o lamă
de os sau de metal — Notă
muzicală. 7) Instrumente
muzicale de percuție — Cre-
tina, patria lui Stradiva-
rius — Încă o notă muzica-
lă. 8) Măsurii! — În armo-
nie! — Bațic. 9) Noru
Deletriad — În vioară — Fruc-
ți coniferelor. 10) Cîntăret
în Grecia antică — Sirgu-
ră — De multe ori cîntă
în fluier. 11) Cîntă de un
îngur — Formație muzica-
lă — Lăutărească. 12) Antene! —
Instrument de suflat cu gări
și clape metalice pentru
egete (pl.).

VERTICAL: 1) Instru-
ment muzical de suflat, cu
registru jos — Autorul căr-
ții „Muzicuța cu schimbă-
tor”. 2) Curelușă de meșină —
Instrument muzical cu
dale și clape, care se poartă
gătat pe umeri. 3) Început
de emoție! — Oraș în Spa-

nia — La margini de deal!
4) Pline de rouă — În oca-
rînă! 5) La radio, la televi-
zoare și... la fluturi — Cu-
loare. 6) Diminutiv femi-
nin — Instrument de alamă.
7) Pecete! — Cotidian — Ri-
dicol. 8) Compozitor francez,
autorul unui celebru „Bo-
lero” — Primele în alfabet
— Jumătate rimă. 9) Perso-
naj din opera „Lohengrin”
de Wagner — Monedă. 10)
Se însoțește cu satira, mu-
zica ușoară și dansul, pe
scenele teatrelor de estradă
— Pentru luminile indirecte
din tavan. 11) „Vioara”
de Mia Braia — Păr în
frunte. 12) Termen care în
muzică înseamnă multă
insufletire — Un pian mai
mic (pl.).

Dezlegarea jocului „PEȘTI APELOR NOASTRE”, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Caracudă
— Ton. 2) Ilar — Delfini.
3) Obroc — Sparos. 4) Ră-
Amar — Ir — Rî. 5) Ts —
Arcan — Cap. 6) Ooo — A —
N — H — Ra. 7) Crăpustean
— R. 8) Re — Osari — Avi.
9) Aterine — Avat. 10) Pește
— Nacelă.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

Reînnoiți-vă din timp abonamentul la

REBUS

REVISTĂ BILUNARĂ DE PROBLEME DISTRACTIVE

(coproducție cinematografică realizată în
studiourile din Fieni)

Personajele:
Primul responsabil cultural
... nervos
Al doilea responsabil cultu-
ral... (nervos și el)
Președintele asociației spor-
tive... nervos, doar
cînd are de-a face cu...
Președintele celeilalte aso-
ciații sportive... care la
rindu-i n-are ochi să-l
vadă pe primul.
Noroc cu...
Directorul clubului... care
n-are cu nimeni nimic.
Președintele sindicatului...
talentat saxofonist, dar
mereu în dezacord cu...
Vicepreședintele de la „Steaua”... care n-are velleități
muzicale, dovădindu-se
în schimb un pasionat
geograf (descoperă clubul
din Fieni de citeva
ori pe an).
O profesoară de dans de la
„Steaua”... care dansînd,
peșeme, cadriul a
schimbat locul cu...
Profesorul de dans de la
„Cimentul”.

În alte roluri: Un cor de
bărbați misogini, un cor de
femei (să n-audă de bărbați!),
o cortină de plus roșu, mese
de săh (indiferent culoarea),
grupuri de cetățeni pașnici
și... nedumeriți.

A acțiunea se petrece (nu
s-ar mai petrece!) în zilele
noastre, în localitatea Fieni,
raionul Tîrgoviște, regiunea
Ploiești.

Subiectul:
Cu vreo doi ani în urmă
în frumosul decor natural
din Valea Ialomitei, cele
două întreprinderi din Fieni
(fabrica de becuri „Steaua
electrică” și „Cimentul”) ho-
tărăsc, de comun acord,
să-și desfășoare activitatea
culturală sub acoperișul ace-
luiași club muncitoresc. Ves-
selie, toasturi, urări de bine.
Responsabilii culturali își
string mîna, sportivii își
string mîna, toată lumea se
felicită și își stringe mîna.

Ei bine, cum a fost posibil
ca, scurt timp după acest
eveniment, cele două forma-
ții cultural-sportive să divor-
teze în mod irevocabil?
Cum, în ce împrejurări și
de la cine a pornit neînțele-
gerea?

Greu de stabilit. Între-
bați-i pe cei de la „Steaua”.
Vă vor răspunde: „Vina o
poartă „Cimentul”. Întreba-
ți-i pe cei de la „Cimentul”.
Veți primi replica: „N-ai cu
cine vorbi la „Steaua”. Și
totuși, se pare că incidentul
a intervenit o dată cu hotă-
rîrea de a se unifica cele
două echipe de fotbal. „Noi
avem fotbaliști talentați
— au spus (cei care au spus)
de la fabrica de becuri.
Firește este să botezăm noua
echipă „Steaua-Fieni”. La
care sportivii de la „Cimen-
tul” au fost de părere că or
fi ei talentați, dar fără tere-
nul nostru sportiv nu fac
două parale. Să botezăm
deci echipa „Cimentul”.
— „Steaua”, nu „Cimen-
tul”!

— Ba „Cimentul”, fără
„Steaua”!
— Ba nu, ba da, etc. etc.
5 minute pauză...
... luată pentru ca pre-
ședinții celor două asociații
sportive să ajungă fiecare

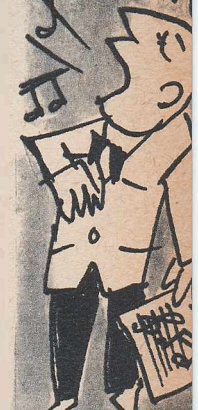
pe cont propriu la o conclu-
zie. De fapt pauza mai
durează și astăzi. Cele două
echipe și-au continuat antre-
namentele în mod separat:
sportivii fabricii de becuri,
cu o echipă de fotbal din
categoria C, pe maidane (și
mai rar în incinta stadionu-
lui), iar cei ai întreprinderii
„Cimentul”, cu o formație
mult mai slabă, pe gazonul
terenului de fotbal. Mai
mult decît atât: neînțele-
gerea a început să se extindă
și asupra activității cultu-
rale: salariații de la „Steaua”
(unde majoritatea o formează
muncitorii și funcționare-
le) și-au întocmit un cor de
120 de persoane (soprane și al-
tiste în majoritate — din
lipsă de voci bărbătești), iar
cei de la „Cimentul” au ră-
puns „provocării”, organizînd
o formație corală din 80 de
membri (tenori, baritoni și
bași... din lipsă de soprane).
Apoi a sosit vremea pentru
instruirea echipelor de dan-
suri. Grijiului, cele două sin-
dicatate au trimis la scolariz-
zare cîte un profesor de dans.
La reîntoarcerea acestora, cei
de la „Steaua” „răpesc” pro-
fesorul de dans al echipei
„concurrente”, la care, drept
răspuns, comitetul sindical
al fabricii de ciment anga-
jează pe loc instructorul
trimis la școala de dans
pentru fabrica „Steaua electri-
că”.

Și așa mai departe. N-a
fost săptămînă în care, în
mod tacit, cele două formații
cultural-sportive să nu se
înfrunte din vreo pricină
oarecare. Și un lucru nostim:
nimeni nu declară pe față
că e supărat pe celălalt.
Organele de conducere ale
celor două întreprinderi soco-
tesc că „în fond nu e nici
un motiv de ceartă” și că
toată vina o poartă activul
sindical, în vreme ce forma-
țiile cultural-sportive sînt
de părere că neînțelegerea
s-ar putea rezolva în doi
timp și trei mișcări, dacă
problema ar fi clarificată la
nivelul conducerii sindicale
și administrative a celor două
fabrici. Dovadă, argumen-
tează aceștia din urmă, că în
formația de muzică ușoară
și în echipa de teatru conlu-
crează (nechemaiți de nimeni
prin „adresă oficială”) repre-
zentanți ai celor două între-
prinderi.

După cum se vede, eroii
prezentului film desfășoară
sentimente de-a dreptul ciu-
date: orgoliu fără pricină,
patimă fără motiv, concuren-
ță fără avantaje sau, mai
pe scurt: o dispută mută,
din care nimeni nu are nimic
de cîștigat.

Din păcate, filmul nostru
(pe care orice spectator îl
poate vedea și astăzi, desfăș-
urîndu-se în decorurile natu-
rale ale localității Fieni) a
rămăș fără final. Propunerea
noastră este ca ultima sec-
vență să fie turnată cu
concursul consiliului local
al sindicatelor. Nu de alta,
dar după atîtea scene dra-
matiche (glumele nereușite
sînt întotdeauna triste) spec-
tatorii așteaptă un deznodă-
mint fericit și cu folos pentru
toată lumea.

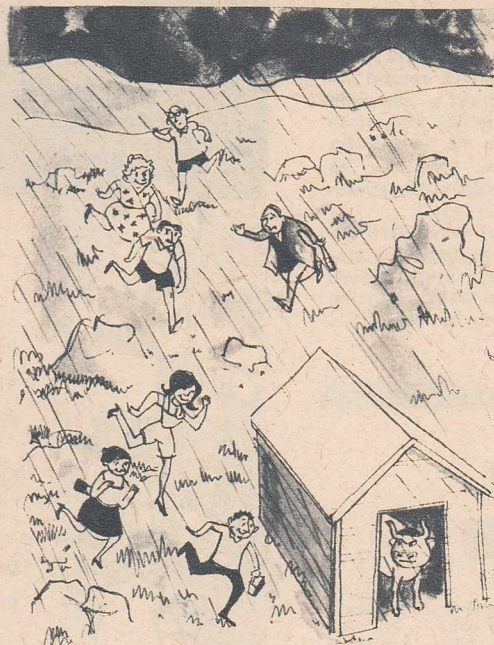
Liviu MAIOR

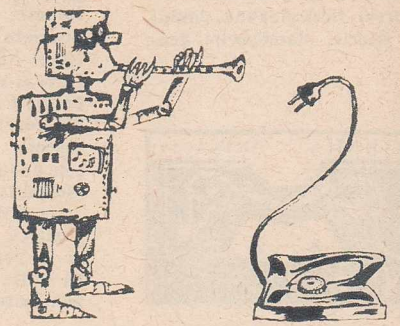
Sănătate,
bună
dispoziție,

... dînd
copiilor
dulciuri

Fără cuvinte.

„Paris Match”

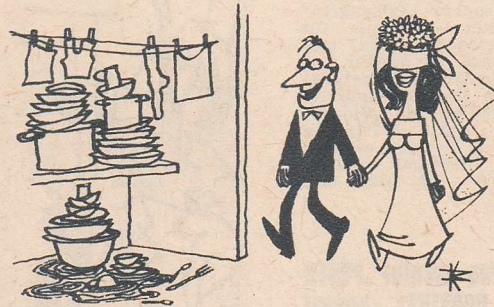
Fără cuvinte.

„Szpliki”

— Încetează de a-l mai speria,
cîine cretin!

„Paese sera”

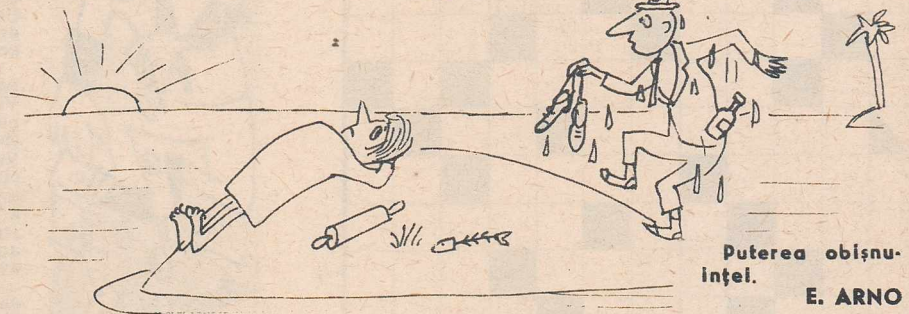
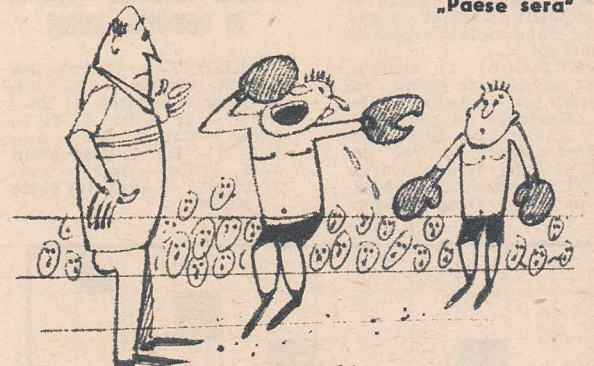

↑ — ... Și acum am
pentru tine o mare
surpriză...

„Bunte Illustrierte”

— Mă bate!
Adrian LUCACI →

Puterea obișnu-
inței.

E. ARNO

Rezultate excepționale

LA SPĂLAT CU

- PERLAN ALB pentru țesături din lînă, mătase naturală și fibre sintetice
- PERLAN ALBASTRU pentru țesături din în, bumbac și cînepă
- La aceeași cantitate de articole pentru spălat se folosește o cantitate mai redusă de „Perlan” în comparație cu ceilalți detergenți.

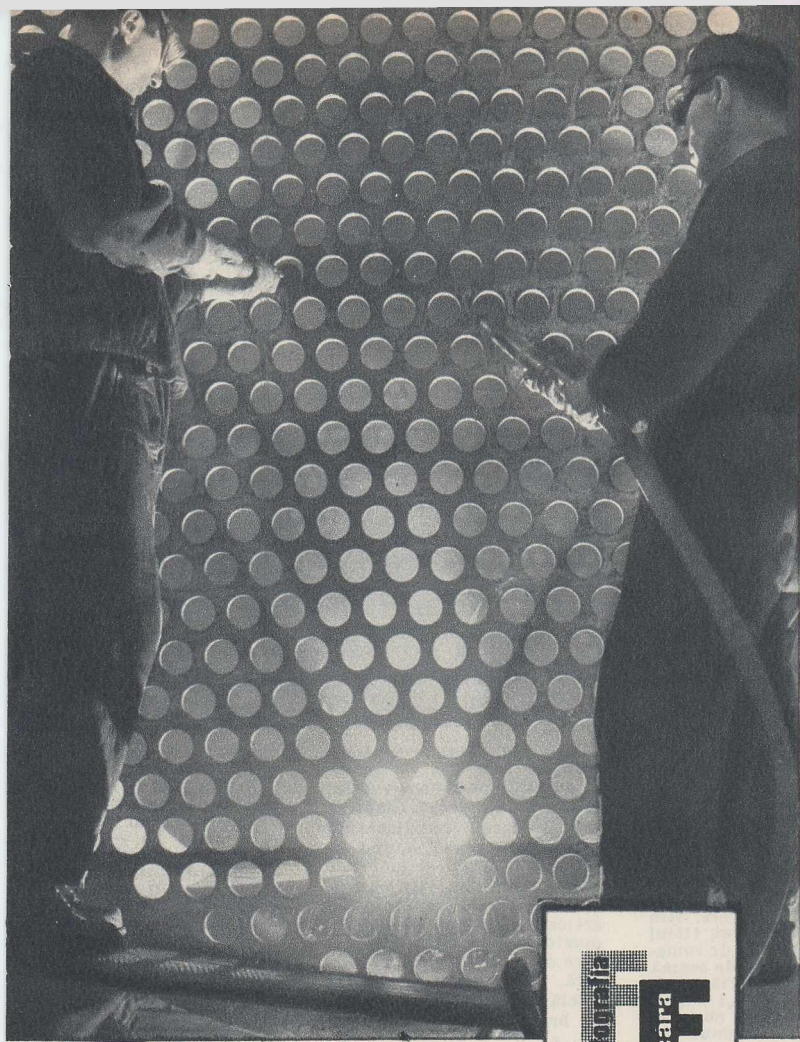

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICĂ	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.52-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.52-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMINII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00, 22.00, 23.52-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 (afară de joi), (vineri 21.30), 23.00, 0.52-0.55 (sămbătă 1.52-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămânii: 5.20, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II). COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I). SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

În cazangerie.

Fotografie de Gh. VINȚILĂ

CARNET

Inovația

Unul ar fi procedat poate așa: ar fi ținut totul închis în mîntea lui cu șapte lacăte pînă cînd, ideea transformîndu-se în faptă, ar fi venit într-o zi acasă cu ziarul să-l să se bucare abia în clipa intrării în rîndurile inovatorilor.

Dar maestrul Voinaru de bună seamă gîndește altfel. Pentru că, într-o seară, pe neașteptate, a declarat următoarele:

— Cred că o să nascocesc ceva!

Această comunicare, deși laconică, a făcut o impresie profundă asupra colectivului familial. Ceea ce numește tovarășul Voinaru „masele largi ale familiei” — adică: Marian (10 ani), Andrea (12 ani) și mama acestor tineri, tovarășa Lidia — au cerut neîntîrziat lămuriri. De unde va apăra o foale de hirtie și tovarășul Voinaru, înarmat cu pixul său „de campanie”, a schițat la repezeală o alcătuire de linii și cercuri.

— Atențiune! Toți cei de față cunosc mașina de închis cutii din fabrica noastră. După cum știți, cutiile de conserve se închid automat și alunecă pe un braț orizontal, la capătul căruia sînt luate de o muncitoare și puse în lăzi. Ei bine! Dacă brațul în loc să fie orizontal ar putea să fie înclinat după voință și dacă lada, pe măsură ce cutiile se opresc pe fundul ei, ar putea fi ușor împinsă sub braț, umplerea lăzilor s-ar putea face automat. Cutiile ar aluneca înainte, lada

înapoi, lăsînd mereu un loc liber pentru cutia următoare; totul s-ar desfășura ritmic, pînă cînd lada ajunsă sub braț ar fi plină. Ei, ce ziceți?

Familia a hotărît pe loc ținerea primului „Congres tehnic” din istoria ei. S-au pus întrebări, s-au dat răspunsuri, s-au făcut obiecții și complețiuni. Înclinarea brațului, dispozitivele de manevrare a lăzii și numeroase detalii de execuție au fost pe larg discutate. Tovarășul Voinaru, mînd oarecare scepticism, așa cum îi stă bine unui tehnician cu experiență, s-a lăsat „încurajat” de entuziasmul familiei, notîndu-și cu grijă soluțiile propuse, chiar dacă țineau de tehnica anului 41042. Căci pe la ora opt sistemul electronic de transport lega grădinile de zarzavat direct de fabrică, culesul, sortatul și pregătirea materiei prime făcîndu-se automat. Pe la opt și jumătate sistemul extins transporta cutiile de la mașina de închis la cămăriile consumatorilor, și aceasta la simpla apăsare pe un buton aflat pe masa de comandă a agregatului cibernetic de aprovizionare ce nu va lipsi din casa nici unui cetățean. În sfîrșit, pe la nouă sistemul de transport desfășura cutiile, le propulsa conținutul în cratițe și apoi îl servea la masă. Astfel că părintele ideii și al familiei se văzu nevoit să ceară reînțegrarea imaginațiilor în dimensiunile inițiale,

ceea ce se făcu nu fără un regret ascuns.

În zilele următoare familia Voinaru a muncit intens. Andrea, al cărei talent la desen era unanim recunoscut, copia cu grijă pe hirtie de calc ciudate profiluri care purtau numele de „arc spiral”, „distanțier” sau „furec de ghidaj”. În același timp, într-un mic atelier improvizat, Marian ajuta maestrul la construirea machetei, în timp ce tovarășa Lidia pregătea copertele festive ce trebuiau să protejeze desenele viitoarei inovații. Mal unită ca niciodată, întreaga familie trăia intens, fiecare la latitudinea sa, procesul de creație al inovației. Și cînd planurile au fost predate, ea a intrat cu inimile pline de emoție, dar la unison, în perioada așteptării. Se vorbea cu deosebit respect despre o instituție numită „cabinet tehnic” și despre niște specialiști numiți „referenți” care trebuiau să aprecieze munca lor. Maistrul primea la plecare în schimb instrucțiuni complete în legătură cu felul cum va trebui să-și informeze familia. La întoarcere, i se cereau rapoarte amănunțite. În săptămînile acelea viața familiei Voinaru s-a desfășurat „la cea mai înaltă tensiune”.

Așa stînd lucrurile, nu este de mirare că folosirea primei de inovator a fost hotărîtă tot în colectiv.

Sen ALEXANDRU

DUMINICĂ 3 NOIEMBRIE Programul I 6.00: Concert de dimineață 7.10: Fanfară 7.25: Lucrări simfonice de mare popularitate 8.06: Cîntece și jocuri populare 8.20: Teatru la microfon pentru copii 9.30: „Săptămîna muzicii sovietice” — muzică de estradă 10.00: Ciclul de inițiere muzicală 10.45: Cîntece și jocuri 11.00: Pagini de mare popularitate din opere 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Cîntă Nicu Stănescu și Felician Fărcașu 12.20: Interpretări de muzică ușoară — Nicolae Nițescu, Vladimîr Troșin, Caterina Valente, Aida Moga, Claudio Villa, Dalida, Florin Dorian, Tonny Williams și alții 13.10: De toate pentru toți 14.00: Melodii populare cerute de ascultători 14.15: Transmisune sportivă 16.10: Melodii populare cerute de ascultători 16.30: Concertul pentru orchestră de coarde de Ion Dumitrescu 17.00: Din viața satelor patriei 17.40: Muzică ușoară 18.00: Noi înregistrări de muzică populară 18.30: Din creația literară închinată toamnei 18.45: Recitalul violonistului Leonid Kogan 19.00: Melodii... melodii 19.35: Romante 20.00: Teatru la microfon — premiera „Marele cartier general” de Konstantin Gubarevici 21.20: Piese instrumentale 21.45: Cîntă Harry Belafonte 22.25: Muzică de dans 23.05: Serenada nr. 1 opus 11 în re major de Brahms.

Programul II 7.00: Cîntece și jocuri populare 7.35: Muzică ușoară 8.00: Clubul voinșiei 8.30: Cîntece 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Orchestre de estradă 9.30: Muzică din opere cerută de ascultători 10.00: Melodii populare 10.30: Revista preseii străine 10.38: Muzică ușoară 11.00: Transmisunea concertului orchestrei simfonice a Filarmonicii de stat „George Enescu” — dirijor Paul Popescu. În pauză — Emisiunea „Cinema” 13.15: Muzică populară 13.45: Cîntă Gică Petrescu 14.05: Mici piese instrumentale 14.20: Selecțiuni din opere 14.45: Muzică de balet 15.00: Muzică ușoară cerută de ascultători 15.30: Habanera din opera „Carmen” de Bizet și interpretelei 16.00: Oameni și fapte 16.08: Muzică de estradă 16.30: Muzică populară 17.00: Cîntece de Ion Chiorescu 17.15: „Amintiri despre Mihail Codreanu” de I. Peltz 17.25: Din melodiile popoarelor 18.00: Suite simfonice 18.34: Cîntă orchestra de estradă a Radioteleviziunii 19.00: Muzică populară 19.30: Arit din opere 20.05: Muzică de dans 21.30: Interpretări de odinloară — violonistul Costică Tandin 21.45: Scriitori în lumina documentelor — St. O. Iosif (I) 22.00: Muzică de dans 22.29: Muzică de cameră 23.08: Muzică de dans 24.00: Concert de noapte.

Programul III 19.00: Concertul orchestrei simfonice a Filarmonicii cehe — dirijor George Georgescu, solist pianistul Valentin Gheorghiu. Înregistrări de la Festivalul Salzburg — 1963 21.02: Recital Tudor Arghezi 21.17: Muzică din opere 22.10: Lieduri pe versurile lui Eminescu (montaj muzical-literar) 22.40 — 22.59: Muzică de dans.

LUNI 4 NOIEMBRIE Programul I 5.05: Cîntece patriotice 5.25: Muzică populară 6.07: Mici formații de muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut volos de pionier! 7.10: Melodii populare 7.30: Sfatul medicului — Prevenirea bolilor coronariene 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Prelucrări corale 8.08: Muzică distractivă 8.30: Terțete din opere 9.00: Muzică simfonică 9.31: Fanfară 10.00: Sonate 10.30: Soliști de muzică ușoară 11.05: Lieduri de Grieg 11.30: Din creația compozitorilor noștri de operă 12.00: Suita de balet „Petrușca” de Strawinski 12.35: Melodii populare 13.10: Muzică ușoară românească 14.00: Din folclorul popoarelor 14.35: „Pastorală Bărăganului” de Stan Golestan; Suita simfonică „Fluierașul fermecat” de Radu Paladi 15.00: Coruri din opere 15.30: Dansuri de estradă 16.00: Tarafuri 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă corul de copii al Radioteleviziunii 17.12: Cvartetul de coarde nr. 2 de Anatol Vieru

17.30: Tineretea ne e dragă! 17.50: Muzică populară 18.15: „Săptămîna muzicii sovietice” — cîntece 18.30: Muzică ușoară de Ion Vasilescu 19.00: Revista economică radio 19.20: Concerte instrumentale 20.10: Din comora folclorului nostru 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lectia de limba rusă (începători) 20.55: Muzică ușoară 21.15: Tribuna radio 21.25: Recital Ion Piso și Ladislau Konya 22.20: Muzică de dans 23.10: Muzică simfonică.

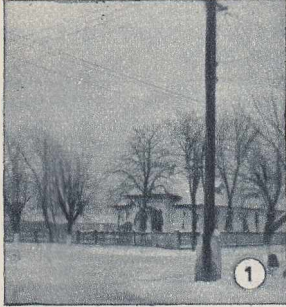
Programul II 10.10: Cîntece de Eduard Caudella 10.30: Poemul simfonic „Preludiile” de Liszt; Uvertura „Carnavalul roman” de Berlioz; Trei dansuri simfonice de Theodor Rogalski 11.15: Din schițele lui Alecu Ivan Ghilia 11.30: Muzică de cameră 12.05: Muzică ușoară 12.30: Piese vocale și instrumentale de Diamandi Ghecu 13.00: Muzică de balet din operele lui Massenet 13.30: Însamări de reporter 13.37: Ansambluri artistice ale căminelor culturale 14.05: Dansuri din opere 14.35: Muzică de estradă 15.00: Muzică populară 15.30: „Săptămîna muzicii sovietice” 16.12: Formații românești de muzică ușoară 16.30: Cvartetul pentru vioară, violă, violoncel și pian de Nicolae Brînzeu 17.00: Melodii populare din țări socialiste 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: „Ciclul de inițiere muzicală” 18.50: Muzică corală clasică 19.05: Piese de estradă 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Prelucrări de folclor 20.00: Muzică de operă 20.27: Simfonia I în mi bemol major de George Enescu 21.20: Piese instrumentale 21.35: „Sonata clarului de lună” de Iannis Ritsos (montaj literar-muzical) 22.00: Muzică de dans 22.36: Ciclul „Suite de Bach” 23.05: Muzică ușoară 24.00: Din operele lui Richard Strauss.

Programul III 21.20: Seară de operă — „Aida” de Verdi (actele I și II). În distribuție, Renata Tebaldi, Carlo Bergonzi, Giulietta Simonatto; dirijor Herbert von Karajan.

MARȚI 5 NOIEMBRIE Programul I 5.05: Muzică ușoară 5.25: Jocuri populare 6.05: Cîntece 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut volos de pionier! 7.10: Melodii de estradă 7.30: Sfatul medicului — Ventuzele și importanța lor 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Dansuri instrumentale 8.06: Potpururi 8.30: „Săptămîna muzicii sovietice” — arit din opere 8.45: Concert simfonic 9.30: Radio prichindel 9.45: Cîntece pionieresti 10.00: Muzică de cameră 10.27: Melodii populare 11.05: Cîntece revoluționare ruse 11.20: Muzică ușoară românească 11.55: Muzică din opere 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: Piese instrumentale și vocale 13.10: Muzică populară cerută de ascultători 14.00: Concert de prînz 15.00: Prelucrări corale 15.15: Cîntece și jocuri 15.45: Muzică simfonică de compozitori romîni 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă Petre Ștefănescu-Goangă 17.12: Muzică ușoară 17.30: Radioracheta pionierilor 18.00: Piese de estradă 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Sonatina opus 30 de Marcel Tournier 18.40: Program muzical pentru evidențiat în întrecerea socialistă 19.00: Limba noastră 19.10: Cîntă Edith Pieha și Constantin Drăghici 19.30: Universitatea tehnică radio 19.45: Cîntece 20.10: Piese instrumentale de mare popularitate 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Din operele lui Lehar 21.00: Buchet de melodii 21.30: Scriitori la microfon 21.45: Cîntă Emil Gavriș 22.20: Muzică de dans 23.06: Trio nr. 7 opus 97 în si bemol major de Beethoven.

Programul II 10.10: Cîntă fanfara reprezentativă a Armatei 10.30: Muzică instrumentală 10.59: Cîntă Trio Armonia 11.15: Din creația lui Mihail Sadoveanu 11.35: Din opera „La seceris” de Tiberiu Brediceanu 12.05: Cvartetul nr. 2 în mi minor de Zeno Vancea 12.30: Estrada melodiilor 13.00: Mic concert simfonic 13.30: Emisiune literară 13.45: Cîntece de pace și prietenie 14.05: Muzică populară 14.35: Potpurii din

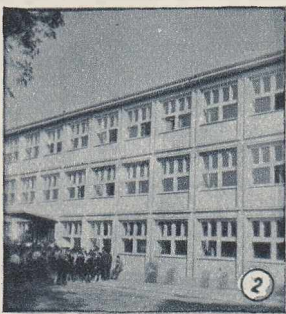
CITITORII

**UN COLȚ
DIN TURNU-SEVERIN
ÎN DOUĂ IMAGINI**

Până nu demult, în Turnu-Severin, pe str. Crișan colț cu bulevardul Tudor Vladimirescu, se afla o clădire mică și veche. Pe acest loc fuseseră, cu decenii în urmă, „grădurile primăriei”. În ianuarie 1963, pe când orașul era încă sub manta de nea, am fotografiat acest vechi colț al Severinului (foto 1). În timp, fotografia a și devenit un document de muzeu: în numai 8 luni, constructorii noștri au înălțat o frumoasă și modernă școală (foto 2), cuprinzând 24 de clase. Noul edificiu a fost dat în folosință o dată cu începerea anului școlar. Fotografia a fost luată în ziua inaugurării noii școli.

Dr. Dan PLENICEANU
Turnu-Severin

**BLÂNRILE SE NASC
ȘI ÎN FABRICĂ**

„As dori să știu cum se fabrică blânrile sintetice”.

Marla CULURA
str. Dianei nr. 5
București

Răspunde **ing. MARIA LANG**, Inginer-șef al fabricii „Adesgo” din București.

Tehnica modernă a industriei textile folosește la fabricarea blânelor artificiale o materie primă care nu-l altceva decât... acid cianhidric și acetilenă, transformate în fibre polinitril-acrilice. Din anul trecut fabrica „Adesgo” din București a fost dotată cu mașini speciale pentru tricotate și finisat blânrile artificiale. Ele se produc la noi după două procedee. Unul îl numim „cu plus tăiat din fire”, iar celălalt îl constituie procedeul de fabricare din „fibre tricotate”.

Blânrile cu plus tăiat sunt destinate în mod special confecționării mesadelor și a garniturilor pentru haine. Ele se lucrează pe mașini circulare „Topp”; se folosesc două feluri de fire, unul pentru fond (tricotul de bază) și unul pentru părul propriu-zis, cu ajutorul căruia se realizează bucle de 15-20mm la fiecare al doilea ochi, bucle care se tale direct pe mașină de către un dispozitiv; la fiecare rotire a mașinii se produc 12 rînduri de tricot.

Blânrile cu fibre tricotate, avînd caracteristici apropiate celor ale blânelor naturale (imitînd blana de urs, de lup sau vulpe), sînt destinate confecțiilor: mantouri, scurte, căciuli, garnituri pentru haine etc. Ele se lucrează tot pe mașini de tricotate circulare, „Rex-Tex”, prevăzute cu dispozitive de cardare, cu ajutorul unor jeturi de aer, introduc un val de fibre în cîrligele acelor. La acest tricot, spre deosebire de primul, se poate obține un „păr” mult mai des, mai lung și din fibre cu dimensiuni și grosimi diferite, care dau blânilor aspectul de spic. Tricotul este trecut printr-o serie de operațiuni de finisare ca: desfibarea plusului

din fire tăiate, tunderea și călcarea repetată a părului pînă la obținerea aspectului, molicunii și lucului dorite. Folosînd aceleași mașini și fire, s-au realizat și alte articole complet noi, cum sînt covoarele tricotate cu păr de 30-40 mm înălțime, în culori variate.

VERISMUL

„Ce este verismul?”

Florica MINĂILESCU,
elevă, Ploiești,
str. Motilor nr. 13 bis

Răspunde **prof. dr. ALEXANDRU BALACI**, de la Universitatea din București.

Cuvîntul verism (italienește *verismo*) provine de la substantivul italian *vero* (adevăr) și definește o variantă specific italiană a realismului critic european în literatură. El caracterizează o artă obiectivă, care refuză idealizarea, care reflectă lucid și rece de multe ori o realitate dureroasă. Verismul, care este și o reacție împotriva romantismului sentimental și desuet, a introdus în literatura italiană descrierea vieții celor umili, a reprezentanților lumii satelor îndeosebi, ogîndînd viața cenușie a provinciorilor din sudul Italiei, marea mizerie materială a locuitorilor acestor zone, continuarea zbatere pentru înfrîngerea unui destin advers. Din acest punct de vedere titlul general al ciclului de romane creat de cel mai de seamă reprezentant al verismului, Giovanni Verga, „I vinti” („Cei învinși”), este cu totul semnificativ. Verismul nu trebuie confundat, cum se face uneori, cu naturalismul. El nu este o fotografiere totală a realității în zonele ei cele mai vulgare, nu descrie explozivele instinctuale, ci caută să pună în centrul lucrărilor sale *il vero* (adevărul) uman. Marea tradiție literară italiană a temperat excesele vulgarizatoare ale naturalistilor. Din acest punct de vedere verismul, creație autohtonă a literaturii italiene, a putut găsi nu atît exemple cit stimulare în opera scriitorilor

francezi Honoré de Balzac și Gustave Flaubert, mai degrabă decît în cea a lui Emile Zola. Dar veriștii n-au fost niște imitatori, iar operele lor sînt scrise sub semnul unei orientări materialiste, realiste, fiind descrieri și reprezentări obiective de analiză psihologică, științifică, a realităților sociale ale Italiei sfîrșitului veacului al XIX-lea. Cei mai de seamă reprezentanți

ai verismului, care au excelat îndeosebi în proză, sînt scriitorii Luigi Capuana și Giovanni Verga. Din opera lui Giovanni Verga, mare prozator realist al Siciliei s-a tradus și în limba română recent un volum de nuvele precum și capodopera sa *Familia Malavoglia*. În Editura pentru literatură universală pregătește pentru tipar celălalt roman vestit al lui Verga, *Mastro don Gesualdo*

NOILE MAGAZINE ALE CONSTANȚEI

Pe strada Traian din Constanța, trecătorii se opresc să admire o nouă construcție: braseria „Albatros”. Clădirea este de formă circulară, cu pereții din sticlă, avînd în interior draperii și mobilier elegant. În vecinătate s-a deschis un alt mare magazin (de articole electrice-foto-sport-muzică-bibelouri), într-o clădire de formă dreptunghiulară, avînd pereții tot din sticlă și formînd împreună cu braseria de care vorbim

mai sus un ansamblu arhitectonic armonios. Noi magazine moderne au mai fost inaugurate și în blocul-turn din fața gării. În acest an s-au deschis la Constanța și pe litoral 57 noi unități comerciale, rodul muncii constructorilor de la Intreprinderea nr. 1 a T.C.E.H. Constănța. În imaginea pe care v-o trimitem: clădirea circulară a braseriei „Albatros”.

Const. MOCANU
organizator cultural

DE CE ESTE CEATĂ LA LONDRA?

Intreabă **Vasile I. Chițu**, Onești, bloc F 1, Q 4, ap. 34.

Răspunde **G.H. I. DIACONESCU**, candidat în științe fizico-matematice, șeful secției Fizica atmosferei din Institutul meteorologic.

Cînd timpul cețos durează la noi cîteva zile în șir, iar na mai ales, poți auzi pe cineva spunînd: „este o ceață...”

ca la Londra! Dar este oare așa de multă ceață la Londra? Față de restul orașelor mari ale „lumii vechi”, Londra a obținut pe drept cuvînt înfîlțirea în materie de ceață. Numai lunile de vară sînt mai însorite aici. În schimb iarna, zilele fără ceață sînt rare. Este drept că există regiuni unde ceața este mai frecventă ca la Londra. În regiunile polare, de

PROGRAMUL DE RADIO

operetele lui Offenbach 15.00: „Săptămîna muzicii sovietice” — Simfonia I în si bemol minor de Hrennikov 15.25: Soliști de muzică ușoară 16.12: Piese vocale și instrumentale 16.30: Din cîntecele și dansurile popoarelor 17.00: Tangouri de concert 17.15: Orchestre de mandoline 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Selecțiuni din operete 18.45: Emisiune culturală 19.00: Concertul în re major K.V. 271 a pentru vioară și orchestră de Mozart 19.30: Muzică ușoară 19.50: Pe teme internaționale 20.00: Soliști și formații artistice de amatori 20.30: Lectia de limba franceză (avansați) 20.45: Lieduri de Doru Popovici 21.30: Opera „Ruslan și Ludmila” de Glinka în montaj muzical-literar 22.45: Muzică instrumentală 23.05: Muzică de dans 0.05: Muzică simfonică contemporană.

Programul III 21.20: Seară de operă — „Aida” de Verdi (actele III și IV) 22.30—22.59: Muzică de cameră de compozitori romîni.

MIERCURI 6 NOIEMBRIE Programul I 5.05: Concert de dimineață 6.05: Fanfară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Cîntece 7.30: Sfatul medicului — Ce trebuie să știe un bolnav de hernie 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Din dansurile popoarelor 8.06: Muzică de estradă 8.30: Oratoriul „Pentru Marele Octombrie” de Alfred Mendelssohn 9.06: Scene cu cor din operete 9.32: Muzică de cameră 10.00: Teatrul la microfon — „Tragedia optimistă” de Vsevolod Vișnevski 11.34: Muzică instrumentală 12.00: Melodii populare otlenești 12.25: Cantata dimineții, primăverii și păcii de Dmitri Kabalevski 12.36: Muzică ușoară 13.10: Din operetele lui Nico Dostal și Paul Linke 14.00: Muzică populară 14.24: Dublu concert pentru vioară, violoncel și orchestră de Brahms — soliști Ștefan Gheorghiu și Radu

Aidulescu 15.00: Piese de estradă 15.30: Aril din operă 16.00: Prelucrări corale 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică ușoară 17.12: Sonata quasi una ballata de Alexandru Velchorski 17.30: „Prietenă noastră cartea” 18.00: Muzică populară 18.16: Fapte din Intrecere 18.30: Program muzical pentru evidențiați în Intrecerea socialistă 19.00: Jurnalul satelor 19.25: Muzică populară 20.10: „Simfonia ploieșteană” de Paul Constantinescu 20.30: Noapte bună, copil! 20.40: Lectia de limba rusă (avansați) 20.55: Muzică ușoară romînească 21.15: Muzică din operă 22.20: „Simfonia a XI-a 1905” de Dmitri Sostakovici 23.22: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Cîntece 10.25: Muzică vocală și instrumentală romînească 11.00: Jocuri populare 11.15: Universitatea tehnică radio 11.30: Valsuri 12.05: Muzică din operă 12.30: O carte de călătorie 12.45: Din viața de concert a Capitalei 13.30: Însemnări de reporter 13.40: Melodii populare 14.05: Interpretări de opereta 14.35: Cîntă Maia Kristalinskaja și Luigi Ionescu 14.55: Piese simfonice romînești 15.35: Muzică populară 16.12: Piese instrumentale romînești 16.30: Ansambluri artistice școlare 16.45: Cîntă Rita Goor 17.00: Muzică populară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Concert de estradă 18.38: Versuri închinăte lui Lenin 18.48: „Săptămîna muzicii sovietice” — „Spre stele”, oratoriul pentru recitator, soliști, cor și orchestră de I. Boldirev 19.30: Lectia de limba engleză (începători) 19.45: Melodii... melodii 20.15: Școala și viața 20.35: Tineri interpreti de muzică populară 21.20: Cvartetul nr. 1 opus 22 în mi bemol major de George Enescu 22.04: Muzică de dans 23.05: Concert Ceakovski 0.05: Muzică din opera „Fidelio” de Beethoven.

Programul III 21.20: Concert „Familia Bach” 22.45—22.59: Muzică de estradă.

ZOI 7 NOIEMBRIE Programul I

5.05: Concert de dimineață 6.05: Dansuri de estradă 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Cîntece 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Melodii populare 7.30: Sfatul medicului — Administrarea vitaminei D₃ în anotimpul rece 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece revoluționare 8.06: Piese vocale și instrumentale 8.30: Muzică de estradă 9.00: Vreau să știu! 9.25: Muzică simfonică 10.00: Fragmente din opera „Flautul fermecat” de Mozart 11.05: „Sub steagul gloriei al lui Lenin” — program de cîntece 11.25: Interpretări romîni de muzică ușoară 12.00: Muzică din operete 12.18: Cvartetul opus 15 în la major de Eduard Caudella 13.10: Muzică populară 14.00: Concert de prînz 14.30: „Săptămîna muzicii sovietice” — soliști de operă 15.00: Frumusețile patriei în creația romînească de muzică ușoară 15.30: Din folclorul muzical al popoarelor 16.00: Recitalul violonistului Varujan Cozighian 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntece închinăte Republicii 17.12: Muzică populară 17.23: Concerte instrumentale 18.00: Seară pentru tineret 19.30: Universitatea tehnică radio 19.45: Aril din operetele lui Kalman 20.10: Cîntă Ana Balaci și Toni Iordache 20.30: Noapte bună, copil! 20.40: Lectia de limba franceză (începători) 21.00: Scrișori din țară 21.10: Muzică de dans 22.45: Recital Valentin Teodorian 23.05: Concert simfonic.

Programul II 10.10: Muzică de estradă 10.30: Două piese pentru vioară și pian de Mircea Chiriac; Sonata de Nina Cassian 10.47: Melodii populare 11.15: Pagini literare dedicate vieții noi din patria noastră 11.30: Concertul în do major pentru harpă și orchestră de Boteldieu 12.05: Muzică ușoară din țări socialiste 12.35: Cvartetul cu pian nr. 1 de Iosef Suk 13.00: Pagini din operă 13.30: Note de lector 13.40: Cîntă Ansamblul Armatei Sovietice dirijat de Boris Alexandrov 14.05: Cîntece de dragoste și jocuri populare 14.35: Muzică ușoară romînească 15.00: Muzică din opereta „Ly-

sistrata” de Gheras Dendrino 15.30: Suita pentru vioară și pian de Dumitru Bughici; Piese pentru pian de Chabrie 16.12: Cîntece 16.20: Pe teme medical 16.30: Melodii populare 17.00: Muzică ușoară 17.30: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Scene din opere de compozitori romîni 19.00: „Săptămîna muzicii sovietice” — din folclorul popoarelor sovietice 19.30: Muzică ușoară romînească 19.50: Transmisiunea concertului orchestrei simfonice și a corului Radioteleviziunii — dirijor Carol Litvin, soliști Maria Fotino, Maria Săndulescu și David Ohanezian. În pauză Poezii lumii cîntă marele Octombrie 22.30: Poemul „Luceafărul” de Mihai Eminescu — montaj muzical-literar 23.05: Muzică de dans 0.05: Concert din opere.

Programul III 21.10: Teatrul la microfon — „Marele cartier general” de Konstantin Gubarevici 22.30—22.59: Muzică instrumentală.

VINERI 8 NOIEMBRIE Programul I 5.05: Concert de dimineață 6.05: Valsuri 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Melodii populare 7.30: Sfatul medicului — Spondiloza 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece de Mauriciu Vescan 8.06: Melodii populare 8.30: Ansambluri vocale din opere 9.00: Concert simfonic 9.28: Mici formații de muzică ușoară 10.00: Sonata în la major de César Franck 10.29: Piese de estradă 11.05: Cîntă Lucia Roic, Adriana Codreanu și Mircea Nemens 11.29: Muzică vocală și instrumentală de Sigismund Toduță 11.52: Reportaj 12.00: Concertul în mi bemol major K.V. 482 pentru pian și orchestră de Mozart 12.35: Melodii distractive 13.10: Scene din opera „Norma” de Bellini 14.00: Muzică populară din Moldova 14.26: Simfonia I de Carmen Petra 15.00: Uverturi la operete 15.30: Muzică de estradă 16.00: Ansambluri artistice școlare 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică populară 17.12: Piese vocale și instrumentale de mare popularitate 17.30: În slujba patriei 18.00: Muzică ușoară 18.30: Melodii populare cunoscute 19.00: Jurnalul sa-

pildă, ceața aproape că nu se ridică în tot timpul rece al anului. O ceață deosebit de groasă se produce în zona din Atlantic aflată la sud de Newfoundland, la interferența curentului rece al Labradorului cu o ramură caldă a Golfstreamului. Contrar credinței populare răspândite chiar în Anglia, ceața cea mai deasă din insulele britanice nu se produce totuși la Londra, ci în regiunile din centrul țării și de pe coasta de est.

Dar cum se produce ceața? Se știe că ceața este un fenomen provocat de aglomerările masive de picături foarte mici de apă sau de cristale de gheață (iarna), produse prin condensarea sau sublimarea vaporilor de apă și care plutesc lângă suprafața pământului. Ceața apare întocmai cum apar norii, cu deosebire că ea se formează lângă pământ. Vaporii de apă aflați în stratul de aer de lângă pământ se condensează atunci când aerul se răcește. Aceasta se poate întâmpla în diverse împrejurări. Astfel ceața apare în urma pătrunderii maselor de aer cald și umed peste suprafețe mai reci ale pământului. Pe această cale se produc și majoritatea ceturilor engleze, datorită Golfstreamului. Picla industrială născută din fumul fabricilor, caracteristică Londrei, favorizează condensarea vaporilor și producerea ceții.

Poziția orașului în apropiere de fărâmul mării îl mai expune și unor ceturii de vară, care nu se produc de regulă pe continent. Aerul cald și umed de pe uscat, atunci când este împins peste curenți marini reci, dă loc la ceturii maritime de vară. Acestea se întind uneori pînă la Londra.

PE TEME DE EDUCAȚIE

Dintre articolele și reportajele publicate în „Flacăra”, care mi-au venit adesea în ajutor în îmbogățirea cunoștințelor mele, apreciez mult pe cele legate de problemele de morală și educație, de modul de comportare în societate. Printre altele îmi stăruie în minte articolul intitulat „Despre politoțe

și altceva” (din nr. 36/1963), pentru seriozitatea cu care este tratată tema și pentru tonul lui convingător. Cred că sînt în asentimentul multor cititori tineri cînd propun să apară cît mai des astfel de articole.

Mă interesează de asemenea reportajele și fotoreportajele înfățișînd țări, orașe, oameni și fapte din diferite colțuri ale lumii, precum și aspecte de pe șantierele din țara noastră, din marile întreprinderi și marile unități agricole socialiste.

Emilian POSTELNICU student Sibiu, str. 1 Mai nr. 20

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundeze: Gheorghe Urdăreanu, Gh. Grui și Vasile Scopșan, elevi, Grupul școlar Combinatul metalurgic Reșița: cînama, sport, ilustrate; Aurel Năstase, mecanic, com. Ciurești, rn. Slatina: sport, muzică, ilustrate; Maria Mirea, elevă, școala medie „Mihai Viteazul”, com. Pătrîlăgele, rn. Cislău, reg. Ploiești: literatură, cînama, sport; Gh. Măndilă, profesor, Școala de 8 ani, com. M. Kogălniceanu, rn. Tulcea: cinema, ilustrate; Nela Albușin, studentă în medicină, București, str. Măriuca 22: teme diverse; Ionel Pașa, strungar, Sulina, str. 7 Noiembrie 97: cinema, ilustrate; Mioara Zăbavă, elevă, Buzău, str. Dobrogeanu Gherea 17: ilustrate; Emil Ghilea, mecanic C.T.A., Gurabarza, rn. Brad, reg. Hunedoara: teme diverse, ilustrate; Anatolie Rusu, student, Bălți, str. Pușkin 40, U.R.S.S.: probleme de radiotehnică, muzică ușoară, ilustrate; Mircea Bucătaru, Institutul pedagogic de stat, Tiraspol, str. 25 Octombrie 128, U.R.S.S.: ilustrate, filatelie; Tadeusz Mirowski, Lodz, ul. Zeglarska 9, R.P. Polonă: filatelie; Maria Paprodny, Semianovitz Segskie 3, ul. Gorna 1 lat. 16, R.P. Polonă: ilustrate; Stankiewicz Alexandra, Lodz, ul. Andreja Struga 46 m. 14, R.P. Polonă:

ilustrate; Mariana Grecu, operatoare transistori, București, str. Dr. Bagdasar 21, rn. 1 Mai: ilustrate, teme diverse; Adriana Nemes, elevă, Ploiești, str. Izvoare 89: ilustrate; Mircea Marinescu, elev, Hunedoara, O.M. bloc 108, ap. 23: ilustrate; Gelu Leonescu și Florin Granda, electricieni, Hunedoara, str. Ion Creangă, bloc 76, sc. B, ap. 24: sport, ilustrate; Sorin Popovici și Virgiliu Micle, muncitori, Hunedoara, bd. Republicii, bloc 120, sc. B, ap. 20: literatură, sport, ilustrate; Mariana Andruc, elevă, com. Moțățel, rn. Tirgoviste: ilustrate; Gh. Toza, laminorist, Hunedoara, O.M., bloc 2, sc. A, ap. 1: teme diverse; D-tru Niculescu și Tomșa Vasile, laminoristi, Dinu Voiculescu, electrician, Hunedoara, bloc 135, sc. B, ap. 29: literatură, cînama, ilustrate.

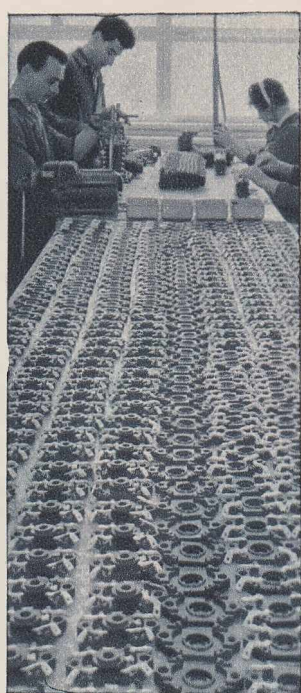
PE SCURT

Augustin Oșan, Focșani. Pentru cursurile fără frecvență în clasa a IX-a a școlii medii, sînt necesare aceleași manuale ca și pentru cursurile de zi. Puteți deci folosi manualele pe care vi le-ați procurat.

Cornel Marica, contabil, comuna Bălești, raion Oltețu. Fotografii trimise de dv. cuprind aspecte binecunoscute, de prea multe ori publicate în presă. Ne puteți trimite peisaje sau imagini înfățișînd actualități din viața economică, culturală, sportivă etc. a comunel sau raionului dv. E preferabil ca fotografiile să aibă dimensiunile minime de 9 x 12 cm.

George Stolea, Oralova. Pentru orice lămuriri cu privire la înscrierea dv. în Asociația artiștilor fotografi, precum și în legătură cu propunerea dv. de a se înființa filiale regionale ale acestei asociații în cadrul cărora să activeze artiștii fotografi din țară, vă puteți adresa în scris Asociației artiștilor fotografi din R.P.R., București, str. Brezoianu nr. 23-25, rn. 16 Februarie.

Mihai Săndulescu, student, București. Sportul denumit „carting” înțeală în țara noastră din 1960, cînd au fost construite primele mașinile lipit de către muncitorii și tehnicienii membri ai asociației sportive a uzinelor „Autobuzul” din Capitală. Primul concurs oficial de carting a avut loc la 1 octombrie 1963, în cadrul concursului internațional de motociclism-viteză desfășurat la București. Mașinile lipit sînt echipate cu motoare de 68 cm c.

Întreprinderea „Electro-Apparatus”: aici se montează comutatoarele voltmetrice. (D. Barbu, funcționar, București)

DE LA CORESPONDENȚI

În secția desen a Școlii populare de artă din Suceava. Printre elevi se numără mulți muncitori de la Combinatul pentru industrializarea lemnului. (S. Sountag)

În inima Deltei. (Maxim Gherasim, Tulcea)

lor 19.30: Universitatea tehnică ra- o 19.45: Muzică ușoară de Eugen 20.10: Muzică populară 20.30: oapte bună, copii 20.40: Lecția de mba engleză (avansați) 20.55: Două ese pentru corn și pian de Aurel Po- 21.00: Emisiune literară 21.15: Mu- că de dans 21.45: Părinți și copii 2.20: Ciclul „Suite de Bach” 22.48: uziță de dans.

Programul II 10.10: Cîntece populare 7.30: Muzică din opere 10.50: Muzică mfonică 11.15: Universitatea tehnică dio 11.30: Program de fantezii 12.05: Întă corul Radioteleviziunii 12.30: onata opus 99 nr. 2 în fa major pentru loloncel și pian de Brahms 12.58: în cîntecele și dansurile popoarelor 1.30: Limba noastră—vorbește acad. prof. Al. Graur 13.40: Formații de mu- ică ușoară care ne-au vizitat țara 4.05: Muzică din opereta „Frumoasa în Cadix” de Lopez 14.35: Soliști de uziță populară 15.00: Actualitatea în ărie socialiste 15.25: Simfonia a III-a i mi bemol major de Schumann 16.12: reluii la opere 16.30: Muzică de ameră 16.57: Melodii de estradă 17.30: fatul medicului (reluare) 17.35: Anun- ari, reclame, muzică 18.05: „Ciclul e inițiere muzicală” 18.45: Ce știm espre cărți 19.00: Fanfara 19.30: Tea- ru la microfon—„Peer Gynt” de lenrik Ibsen 21.00: Muzică instrum- entală și vocală 21.50: Interpreți de uziță ușoară (reluare) 22.30: Mari oetii ai lumii: Byron 22.40: Muzică în opera „Martha” de Flotow 23.05: uziță de cameră 23.45: Muzică de ans.

Programul III 21.10: Fragmente din oncertul laureaților Concursului inter- ațional de interpretare muzicală— ăneva 1963 22.10: Muzică de estradă 22.37—22.59: Concert coral.

SĂMBĂTA 9 NOIEMBRIE Programul I 1.05: Concert de dimineață 6.05: iese de estradă 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiune pentru sate 6.40: Jocuri opulare 6.45: Salut volos de pionier! 7.10: Orchestrele de mandoline 7.30: ăfatul medicului—Vitamină B₆ 7.45: Melodii populare 8.06: Uverturi 8.30: Muzică simfonică 9.00: Roza vintu-

rilor 9.25: Muzică corală clasică 9.40: Muzică populară 10.00: Muzică ușoară românească 10.28: Sonate 11.05: Selec- țiuni din opera „Andrea Chénier” de Gio- rdano 11.35: Piese de estradă 12.00: Mu- zică populară din Ardeal 12.20: În săliși pe stadioane 12.30: Suita simfonică de Dinu Lipatti 13.10: Arit și scene din operele clasice 14.00: Din muzica popoarelor 14.30: Soliști de muzică ușoară 15.00: Duete vesele din opere 15.30: Ansambluri artistice pionieresti 15.45: Actualitatea literară în zierele și revistele noastre 16.00: Mazurci de Chopin 16.25: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică populară 17.12: Pagini din operele lui Richard Wagner 17.30: Prietenii lui Do-Re-Mi 18.00: Muzică ușoară 18.20: Actualitatea muzicală 19.00: Almanah științific 19.25: Mu- zică de dans 20.10: Piese instrumentale de compozitori romini 20.30: Pe teme internaționale 20.45: Melodii populare cerute de ascultători 21.15: Carnet plastic 21.25: Muzică de dans 23.21: Muzică de cameră.

Programul IV 10.10: Arit din opere 10.30: Melodii ce străbat lumea 11.00: Cîntece pentru cei mici 11.15: Univer- sitatea tehnică radio 11.30: Muzică de Zoltan Aladar 12.05: Pagini din operele 12.30: Cîntece de dragoste 13.00: Cvar- tetul nr. 19 în do major de Mozart 13.22: Muzică populară 14.05: Soliști ai Operei de stat din Iași 14.35: Muzică vocală și instrumentală de compozitori romini 15.00: Cîntece și jocuri 15.29: Concertul nr.4 în re minor pentru vioară și orchestră de Paganini 16.12: Muzică ușoară de Temistocle Popa 16.30: Știința în slujba păcii 16.40: Cîntece 17.00: Prelucrări de folclor de compozitori din țări socialiste 17.30: Însenămări de re- porter 17.35: Anunțuri, reclame, mu- zică 18.05: Recitalul baritonului Dan Iordăchescu 18.30: Melodii populare cerute de ascultători 18.50: Muzică din opereta „Napoli sub sărutul focu- lui” de Rassel 19.30: Romante interpre- tate de Dorel Liveanu și violonistul George Niculescu 20.00: Muzică de dans 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică de dans 21.20: Arit din operele lui Puccini 21.45: Agendă teatrală

22.00: „Dansul”—cantonetă inter- pretată de Benjamina Gigli, Valentin Teodorian, Mado Robin 22.15: Concerte instrumentale 23.05: Muzică de dans. Programul III 21.20: Muzică de cam- meră 22.22—22.59: Muzică din opere.

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 3 NOIEMBRIE 8.50: Gim- nastică 9.00: Emisiune pentru copii și tineretul școlar 10.00: Reportaj de pe crucișătorul „Aurora”. Transmi- siune de la Leningrad 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sa- te 18.00: Varietăți. Își dau concursul: Ionel Budișteanu, Mağda Ianculescu, Nicu Stănescu, Margareta Pîslaru, Ele- na Dacian, Constantin Drăghici, Ni- cusor Predescu, Jean Iacobescu, Maria Butaciu, Minodora Nemes, Arcadie Do- nos, Toma Caragiu și alții 19.00: Jurna- lului televiziunii 19.15: Partea a II-a a emisiunii de varietăți 20.30: Tele- magazin 21.20: Comici vestiți ai ecranu- lui (III)—Buster Keaton. În inche- iere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 4 NOIEMBRIE 19.00: Jurna- lului televiziunii 19.10: Pentru pionieri și școlari 19.30: Construcția de utilaje în pas cu tehnica modernă 19.45: Al- bum liric—versuri închinat dragostei 20.00: Revista spectacolelor 20.40: Muzică preclasică—soliști Emilia Pe- trescu și Cornelia Bronzetti 21.30: Tele- sport. În incheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MĂRTI 5 NOIEMBRIE 18.30: Univer- sitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurna- lului televiziunii 19.10: Pentru copii: Ce este filatelie? 19.30: Emisiune de teatru—„Prietenia mea Pix” de V. Em. Galan. În pauze: Emisiune de știință;

Șah. În incheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

JOI 7 NOIEMBRIE În jurul orei 9.00: Transmisune de la Moscova a pa- răzii militare și sportive cu prilejul zilei de 7 Noiembrie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.30: Pentru pionieri și școlari—povestiri despre Lenin 19.25: Versuri închinat Marii Revoluții So- cialiste din Octombrie 19.45: Transmi- siune din Studioul de concerte al Radioteleviziunii: Suita cîmpenească „Ogoare înfrățite” de Gheorghe Dumitrescu (primă audție); Concert pentru pian nr. 5 în mi bemol major de Beethoven; Oratoriu patetic de Gheorghe Sviridov. Interpretează orchestra simfonică și corul Radioteleviziunii. În pauză: Desenele lui Pușkin. În incheiere: Bu- letin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 8 NOIEMBRIE 17.00: Aspecte de la Campionatele internaționale de gim- nastică ale R.P.R. 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: În vizită la Muzeul literaturii romine (VII) 19.35: Polana urșilor 20.00: Săptămîna 21.00: Cam- pionatele europene de volei—reportaj filmat 21.15: Muzică ușoară înregistrată pe peliculă. În incheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SĂMBĂTA 9 NOIEMBRIE 17.00: As- pecte de la Campionatele internaționale de gimnastică ale R.P.R. 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Emisiune pentru copii 19.20: În fața hărții 19.30: Adaptarea „Oameni sărmani” după Dos- toievski 20.40: Filmul „Tu ești min- unată” cu Caterina Valente 22.15: Mu- zică ușoară instrumentală cu Jean Io- nescu, Jancy Körösy, Ileana Pitca și alții. În incheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”

Macheta: Vlad Mușatescu

**PRODUSE DE CALITATE
SORTIMENT BOGAT**

UTILE

MODERNE

FRUMOASE

Complexul Industrial de faianță și sticlă

SIGHIȘOARA

regiunea Brașov

tel. 34-35-36-37-38

**Cumpărați cu încredere produsele
fabricii de faianță și sticlă
SIGHIȘOARA!**